

GOOD

FLIGHT

01/2014

Dovolenka na jachte
Holiday on a yacht

**Cyprus - ostrov
z kamenkov a piesku**
Cyprus - Island Made
of Stones and Sand

**Gulliverove
cesty** Gulliver's
Travels

zadarmo free

Bratislava Airport Magazine

CERTINA
SWISS WATCHES SINCE 1888

PRECISELY
YOUR
MOMENT

DS PRIME
DIAMONDS

WWW.CERTINA.COM

Výhradný distribútor:
Spirit Slovakia s.r.o., tel.: +421-2-6345 1330
e-mail: spirit@spiritsl.sk, www.spiritslovakia.sk
CERTINA poskytuje medzinárodnú záruku a
popredajný servis výhradne zákazníkovi, ktorí
kúpili hodinky u autorizovaného predajcu.

1 skúsenosť:

*Batožina má občas
vlastnú predstavu
o cestovaní...*

Viac vedieť. Viac zažiť.

Svet za hranicami sa najlepšie
spoznáva bez obmedzení. Vyberte si
preto cestovné poistenie s neobme-
dzeným krytím liečebných nákladov,
skvelými asistenčnými službami
a množstvom pripoistení.
Cestovné poistenie si uzatvorte
na našich predajných miestach,
telefonicky na 0800 122 222,
na www.allianzsp.sk, alebo teraz
po novom aj zaslaním prázdnej
SMS na 6611.

Cestovné
poistenie

Allianz
Slovenská poisťovňa

lifestyle magazine

zadarmo / free copy
XIV ročník 1/2014
Vychádza 4-krát do roka
Published quarterly

Registračné číslo
EV 4994/14
ISSN 1338-1016

Vydavateľ / Published by:

AB PRINT, s.r.o.
Dukelská štvrť 948/11
018 41 Dubnica nad Váhom, Slovensko

Redakcia / Edited by:

AB PRINT, s.r.o., Dukelská štvrť 948/11
018 41 Dubnica nad Váhom, Slovensko
mobil: +421 948 617 707
+421 948 615 505

web: www.abprint.sk

Šéfredaktor / Chief Editor:

Jana Krivdová, account manager
mobil: +421 948 615 505
jana.krivdova@abprint.sk

Manažér inzercie / Sales manager:

Milan Hanko, account manager
milan.hanko@abprint.sk
mobil: +421 948 617 707

Redakčná rada / Editorial board:

Annamaria Skládalová
Lýdia Tepličková
Dagmar Staňová
Lívia Krivdová

Grafická úprava / Graphic layout

Dagmar Staňová, grafika@abprint.sk

Preklad / Translated by:

Barbora Šmardová
Stilus, s.r.o.
Skrivanek Slovensko, s.r.o.

Tlač / Printed by:

Tiskárna Grafico s.r.o.
Opava - Kylešovice

Redakcia nezodpovedá za obsah uverejnených inzerátov. Názory autorov nemusia súhlasiť s názormi redakcie. Ďalšia reprodukcia článkov je možná len so súhlasom redakcie.

The editor cannot be held responsible for the contents of the advertisements published. Opinions of the authors may not necessarily reflect the opinions of the publisher.

Further reproduction of the articles is possible only with the prior permission in writing of the publisher

Foto na obálke / Cover photo by:

Yacht Travel, s.r.o., Žilina

48-49

13-17

60-61

8-10

z Bratislavy do sveta
Paríž, Nórsko, Brusel

4

from Bratislava
to the world

kedy a kam?

8

when and where?

na ceste - Cyprus, ostrov
z kamienkov a piesku

13

on the road - CYPRUS
Island Made of Stones...

rozhovor

21

interview
Gulliver's Travels

Gulliverove cesty

Slovensko

32

Slovakia - From the life
of our great-grandfathers

Zo života našich pradedov

architektúra

42

architecture
Green housing

Zelené bývanie

reality - Prečo si vybrať
realitného makléra...?

46

real estate - Why choose
a real estate agent...?

príroda

48

nature - The Most
Beautiful Flying Machines

Najkrajšie lietajúce stroje

umenie

51

art
For children

Pre deti

knihy

54

books - Pack extra
experiences with you...

Extra zážitky na dovolenku

šport

56

sport
Holiday on a yacht

Dovolenka na jachte

technika

58

technology
Multifunctional watches

Multifunkčné hodinky

autá

60

cars
MotoSection with Todos

Motorubrika s Todosom

móda

64

fashion - SUMMER
Flowers, Glow, Pastel

Leto, kvety, lesk, pastel

wellness

68

wellness
Liquid Gold

Tekuté zlato

informácie

72

informations
Airport M. R. Štefánika

Letisko M. R. Štefánika

zábava

74

fun
Crossword, Sudoku

krížovka, sudoku

64-65

32-37

42-45

51-53

obsah contents ★

Paríž

La Défense

– *sofistikovane vymyslená štvrť*

V okrajovej časti Paríža vyrástla a naďalej vyrastá štvrť mrakodrapov La Défense. V modernom biznis centre sídlia mnohé popredné spoločnosti, je tu vyše desaťtisíc apartmánov, nechýbajú prestížne hotely, obchody, galérie, športoviská či záhrady. Budovy tretej generácie, ako ich mnohí nazývajú, zaujmú nielen svojou architektonickou stránkou, ale z hľadiska technológií i funkčnosťou. V tejto štvrti sa nachádza i moderná pamätihodnosť Paríža - Grande Arche de la Fraternité, skrátene Grande Arche alebo Arche de la Défense, dokončená v roku 1989 k 200. výročiu Veľkej francúzskej revolúcie. Visiace plachty pod týmto moderným monumentom pripomínajú plávajúci koráb.

La Défense – Borough of a sophisticated design
La Défense – a borough of skyscrapers – has grown and continues to grow in the suburb of Paris. A modern business centre is home to many leading companies, over ten thousand apartments, prestigious hotels, shops, galleries, sports facilities and gardens. Third generation buildings, as many people call them, are interesting in their architectural concept, as well as in terms of technologies and functionality. This borough also features the modern monument of Paris – Grande Arche de la Fraternité, shortened to Grande Arche or Arche de la Défense, completed in 1989 to commemorate the 200th anniversary of the great French Revolution. Sails hanging below this modern monument resemble a floating ship.

Foto: M. Matejíčková

Nórsko

krajina fjordov, hôr a jazier

Neporušené ekosystémy, drsná krása a k tomu v mnohých oblastiach malá hustota obyvateľstva – Nórsko, krajina, ktorá sa z hľadiska prírodných krás radí medzi najzaujímavejšie na svete. Jazda po adrenalínovej „ceste trollov“, návšteva Národného parku Jostedalbreen a pohľad na mohutný ladovec s rovnakým názvom, patria k nezabudnuteľným zážitkom. Malé dedinky s priateľivými ľuďmi zachovávajú pôvodné obydlia - akoby živé skanzeny. Väčšina obyvateľov žije vo väčších mestách. Tu nájdete aj množstvo historických a kultúrnych pamiatok. V hlavnom meste Nórska – Oslo, si nenechajte ujsť Frognerov park. Jeho súčasťou je Vigelandov park s vyše 200 bronzovými, železnými a žulovými súsošíami – životné dielo sochára Gustava Vigelanda. Súsošia tvoria najmä postavy znázorňujúce rôzne fázy ľudského života, či samotný vzťah človeka k prírode.

Norway – land of fjords, mountains and lakes

Intact ecosystems, rough beauty, and low population density in

many areas. This is Norway – one of the most interesting countries in the world in terms of natural beauty. Unforgettable experiences include an adrenaline ride on the “Troll road”, a visit to Jostedalbreen National Park and a view of the mighty glacier of the same name. Small villages with friendly people preserve the original dwellings – like vivid open-air museums. The majority of the population live in larger towns with numerous historical and cultural monuments. The capital of Norway, Oslo, features a must see – the Frogner Park that includes Vigeland Park with more than 200 bronze, iron and granite sculptural groups – life work and opus magnum by sculptor Gustav Vigeland. The sculptures show human figures depicting the various stages of human life and man’s relationship to nature.

NATUZZI EDITIONS

www.eurosofa.sk

B 846
B 846

B 859
B 858

B 803
B 803

2x veľká predajňa sedacích
VIAC 1000 AKO modelov kožených sedacích
DOPRAVA zadarmo

PREDAJŇA BRATISLAVA: R1 centrum, Rožňavská 1
02 / 443 71 338, info@eurosofa.sk
PREDAJŇA BANSKÁ BYSTRICA: RADVAŇ PARK, Zvolenská cesta 30 A
048 / 416 36 76, bb@eurosofa.sk

otváracie hodiny: Po - Ne: 9⁰⁰ - 19⁰⁰

VYŠŠIA KATEGÓRIA
EURO
SOFA

Brusel

mesto s jedinečným charakterom...

Drahokam severnej kultúry, centrum najlepšej belgickej aj svetovej kuchyne, mesto, ktoré vďaka mnohým koncertom nikdy neutícha. To je Brusel, metropola Európskej únie. Kozmopolitná a zároveň domácka atmosféra ho robia neopakovateľným. Nenechajte si ujsť Grand Place – obdivuhodné hlavné námestie, Cinquantenaire Museum – stála zbierka s úžasnými artefaktami zo všetkých kontinentov. Na fotku pri Manneken Pis, soške cíkjajúceho chlapčeka – belgickom národnom symbole, nesmiete zabudnúť. A ako vyzerá 165 miliónta zväčšenina bunky železného krištálu? Stačí sa ísť pozrieť. Prijemný odych ponúkajú návštevníkom i domácim mnohé reštaurácie, kaviarne, či puby.

Foto: Z. Briestenská

Brussels – city with a unique character...

A true gemstone of Nordic culture, centre of the best Belgian and world cuisine, a city that is never silent due to many concerts... This is Brussels, the European Union metropolis. The cosmopolitan and yet domestic atmosphere makes the city unforgettable. Visitors must see the Grand Place – an impressive main square, Cinquantenaire Museum – a permanent exhibition of amazing artefacts from all continents. Every tourist wants to have a picture with the Manneken Pis – a statuette of a peeing boy – a Belgian national symbol. And what does an iron crystal cell look like when magnified 165 billion times? Just go and see. After an exhaustive day, enjoy a pleasant rest in one of the many restaurants, cafés and pubs.

SENECA
Tours

Last Minute Centrum Pobytové zájazdy za skvelé ceny

Sardínia	Kréta	Egypt
Kalábria	Rhodos	Albánsko
Sicília	Bulharsko	Chorvátsko
Malta	Andalúzia	Čierna Hora
Korfu	Malorka	Taliansky
Grécko	Turecko	Jadran
Zakynthos	Cyprus	a ďalšie...
Kos	Tunisko	

- Ďalej v ponuke:
- » exotické destinácie
 - » plavby loďou
 - » lyžiarske pobyty
 - » zájazdy na mieru
 - » letenky
 - » cestovné poistenie
 - » špeciálne ponuky pre skupiny

Darček pri kúpe zájazdu

* kupón platí do 30.8. 2014, na každú rezerváciu možno uplatniť jeden kupón

Navštívte nás!
www.lastminutecentrum.sk

LAST MINUTE CENTRUM SENECA TOURS, Lichnerova 22, 903 01 Senec
tel.: 02/4592 3063 | e-mail: senec@seneca.sk, info@lastminutecentrum.sk

acer
explore beyond limits™

TOUCH MORE FREEDOM

Aspire Switch 10

↘ ↗ / ↙ ↘ 4 REŽIMY

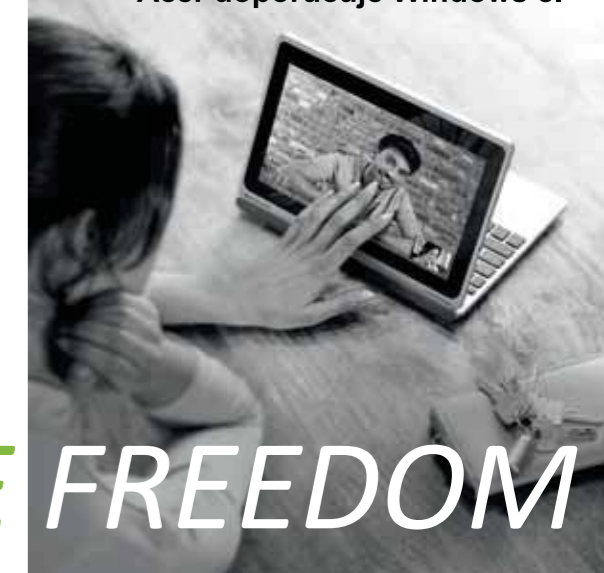
Jednoducho oddeliteľné zariadenie 2 v 1.
Ohromujúci 10,1" displej. Vysoká produktivita.

Viac informácií na acer-shop.sk

Pracujte. Zabávajte sa. Windows 8

Niektoré aplikácie sa predávajú samostatne v závislosti na krajine predaja

Acer doporučuje Windows 8.

Kultúrne leto je za dverami!

Leto sa blíži a v Bratislave je jeho neodmysliteľnou súčasťou aj festival Kultúrne leto a Hradné slávnosti Bratislava 2014, ktorého organizátorom bude už 11. rok Bratislavské kultúrne a informačné stredisko.

Takmer trojmesačný festival, ktorý oslaví svoj 39. ročník, sa začína v polovici júna a končí sa v polovici septembra. Mimoriadne obľúbený medzi návštevníkmi je hlavne z dôvodu pestrej programovej skladby. Ponúka hudobné koncerty, tanečné vystúpenia, divadelné predstavenia, či detské podujatia najčastejšie pod holým letným nebom. Na čo sa môžu návštevníci tešiť tento rok?

V júni ožijú ulice mesta Bratislava Street Art Festivalom (13. - 15. 6.), ktorý predstaví umelcov z rôznych kútov sveta v divadelnom, hudobnom, športovom či žonglérskom žánri.

Gitarové umenie zastúpi už

Summer of Culture is right behind the doors!

Summer is coming and an inseparable part of it in Bratislava is the Summer of Culture and Bratislava Castle Festival 2014, the organiser of which for the 11th year will be the Bratislava Cultural and Information Centre.

The nearly three-month festival, which is celebrating its 39th year, begins in the middle of June and ends in mid-September. Its varied programme is the main reason it is an exceptional favourite among visitors. It offers musical concerts, dance performances, theatrical presentations and events for children, most

often under the open summer sky. And what can visitors look forward to this year?

In June the streets of Bratislava are enlivened by the Street Art Festival (13-15 May), which presents artists from different corners of the world in theatre, music, sport and acrobatics genres.

The art of playing guitar is presented at the traditional International Guitar Festival of J. K. Mertz (24 - 29 June). The official opening of the Summer of Culture and Castle Festival Bratislava 2014 takes place on 21 June on Hlavné námestie and will include a theatrical classic - Shakespeare's Midsummer Night's Dream. On the very next day - 22 June - fans of adrenalin can attend the 2nd year of the extreme cycling competition Bratislava City Downhill. And, of course, classical music in modern dress will be available - the Viva Musica Festival (21 - 28 June 2014).

Bratislava City Downhill

2. ročník extrémnych cyklistických pretekov

22. júna 2014

Podujatie, ktorého patrónom je vynikajúci horský cyklista Filip Polc, bude súčasťou série City Downhill World Tour. Náš 31-ročný Filip Polc vyhral obe úvodné podujatia série v Brazílii i Číle. V Bratislave sa uskutoční zjazd mestom už druhýkrát za účasti veľkej konkurencie. Tento rok by mal pribudnúť nový skok, či rovinka pri hrade.

Bratislava City Downhill

2nd year of the extreme cycling competitions, 22 June 2014

The event, whose patron is the superb mountain cyclist Filip Polc, will be a part of the City Downhill World Tour series. Our 31-year-old cyclist Filip Polc won both introductory events in Brazil and in Chile. In Bratislava the ride is being held through the city for now the second time with the participation of great competition. This year should a new jump should be added or a flat section along the castle.

Through the holiday months of July - August a Summer Shakespeare Festival will be held at Bratislava Castle, as will the screening of films as part of the Summer Bažant Cinematograph or the Music

Square Festival project. The Bratislava Summer of Culture and Castle Festival will simply be colourful, rich and full of summer. Don't miss it! You'll find information about the programme at www.bkis.sk

tradičný Medzinárodný gitarový festival J. K. Mertz (24. - 29. 6.). Oficiálne otvorenie festivalu Kultúrne leto a Hradné slávnosti Bratislava 2014 sa uskutoční 21. júna na Hlavnom námestí a bude patriť divadelnej klasike - Shakespearovmu Snu noci Svätovánskej. Fanúšikovia adrenalínu môžu na druhý deň - 22. 6. navštíviť 2. ročník extrémnych cyklistických pretekov Bratislava City Downhill.

A taktiež nebude chýbať klasická hudba v modernom šate - Viva Musica Festival (21. - 28. 6. 2014).

Cez prázdninové mesiace júl - august nebudú chýbať Letné shakespearevské slávnosti na Bratislavskom hrade, premietanie filmov v rámci Letného Bažant Kinematograf či projekt Music Square festival. Festival Kultúrne leto a Hradné slávnosti Bratislava bude jednoducho pestrý, bohatý a letný. Nenechajte si ho ujsť! Informácie o programe nájdete na www.bkis.sk

Music SQUARE festival

Autorský projekt BKIS - Music Square festival ponúkne vynikajúce koncerty známych umelcov pod holým nebom na Hlavnom námestí počas prázdninových mesiacov.

Music SQUARE Festival

The author's project BKIS - Music Square Festival offers excellent concerts from renowned artists under the open sky on Hlavné námestie during the holiday months.

foto 1-3: Lužina

Príjemný a poučný úkryt pred letnými horúčavami!

Banské múzeum v prírode, Banská Štiavnica

Ako najstaršia a tematicky najrozsiahlejšia banícka expozícia na Slovensku ukazuje vývoj rudného baníctva v stredoeurópskom priestore od stredoveku do konca 20. storočia.

Prehliadka originálnych baníckych priestorov je jedinečným zážitkom. K najväčším exponátom v podzemí patrí Gápel na kónsky pohon (stroj - motor od banského výťahu), jediný zachovaný na Slovensku. Kachelmanov vodnostĺpcový ťažný stroj zo slávnej éry vodnostĺpcov-

vých strojov stáli na čele technického pokroku v celosvetovom meradle.

Súčasťou povrchovej expozície je aj atraktívna Geologická náučná expozícia. Tu si môžete vyhľadať horniny pochádzajúce z vášho rodiska.

Informačné centrum, tel.: 045 - 691 29 71, -692 05 35
bmp@muzeumbs.sk

Hornonitriansky banský skanzen

Projekt na záchranu technických pamiatok uhoľného baníctva v regióne, hodnoverne prezentuje banícku minulosť i súčasnosť v autentickom banskom prostredí.

Jeho podstatu tvorí putovanie (fáranie) po ceste baníka, ktorá zahŕňa prehliadku povrchových, ale hlavne banských priestorov v útrobách pohoria Vtáčnik. Cesta je výnimočná

aj vďaka viac ako dvojkilometrovej doprave do priestorov bývalého ťažobného úseku typickým banským vláčikom. Návštevník po dobu prehliadky má možnosť vžiť sa do pocitov baníka so všetkým, čo k tejto profesii patrí.

Prijmite aj Vy naše pozvanie na nevšednú cestu za poznáním, zážitkom, dobrodružstvom v dobrej, aj keď drsnej atmosfére podzemia.

info: www.banskyskanzen.sk

foto 4-6: V. Považan

Keď leto chutí

to dostaneš!

ilustračné foto

pošli z dovolenky foto a dostaneš na víkend toto!

Pošli svoju fotku z dovolenky a hraj o

Víkend s Fiatom s plnou nádržou!

Dátum uzávierky fotiek: 15. augusta 2014.

Vylosovanie: 1. septembra 2014.

Pravidlá súťaže nájdete na

www.todos.sk

todos[®]

TODOS Italia s.r.o.
Lamačská cesta 109/A
Bratislava

CYPRUS

ostrov z kamienkov a piesku

Ak túžite po dobrodružstve či romantike, ak chcete objaviť zvláštne miesta, kde sa história prepletá so súčasnosťou, mali by ste navštíviť jeden z najkrajších ostrovov Stredomoria – ostrov Cyprus. V období po dovolenkovej sezóne sme aj my vycestovali na ostrov, ktorý sa po celý rok pýši slnečnou oblohou a nízkou vlhkosťou.

Zrodenie Afrodity

Cyprus je už oddávna preslávený svojimi legendami a históriou. Najznámejšia z nich hovorí, ako sa na ostrove Cyprus na mieste Petra tou Romiou zrodila z morskej peny grécka bohyňa lásky a krásy Afrodita. Už samotná pláž nás očarila skalnatými výčnelkami, ktoré akoby vyrástali z trblietavého mora. Cyprus sa tak preslávil ako miesto pre vzrušujúce a romantické chvíle. Dôkazom je množstvo srdc vytvorených z plážových kameňov, ktoré pokrývajú breh. Pribudlo aj to naše.

Pláž v Petra tou Romiou.

Divoká príroda

Ak sa neuspokojíte s príjemným vylihováním na zlatých piesočnatých plážach mnohých hotelov, ale chcete poznať a vidieť viac, určite si prenajmite auto a vydajte sa na zaujímavé miesta, ktorých je tu neúrekom. Aj nás prekvapil rôznorodý a úžasný štýl tohto ostrova. Jeho vzácna, miestami akoby

nedotknutá fauna a flóra nás presvedčili o tom, že je to raj milovníkov prírody. Stredobodom nášho záujmu sa stal poloostrov Akamas, na ktorý sme sa autom dostali po prašnej ceste. Na bežných cestách sa tu jazdí vľavo, tu bolo rozhodujúce len ísť kade sa dá. Divoká malebná príroda s členitým terénom nás očarila – nádherné prírodné dielo,

akoby nikým nedotknuté. Chvilami sme mysleli, že sme niekde vo veľkom svetovom národnom parku, takom, aký vidávame v mnohých encyklopedických knihách. Popoludní nám padlo vhod kúpanie sa „s rešpektom“ v pokojnom mori na jednej z Korytnačích pláží. Sú známe tým, že tu každoročne morské korytnačky kladú do piesku

vajíčka. V čase nášho príchodu sme mohli vidieť už ich označené miesta.

Chybou by bolo, keby ste sa nezastavili v národnom parku Cape Greco, takmer nedotknutou oblasťou s morskými jaskyňami, priehľadným nádherným tyrkysovým morom, aké sme ešte nikde nevideli, vzácnou faunou a flórou.

★ Ráno na lyžiach, poobede v mori

Zaskočení sme zostali rozmanitou členitosťou ostrova. Ani sme netušili, že „niekde“ vo vnútrozemí nájdeme tak nádhernú prírodu – pohorie Troodos s mohutnými kopcami, vysokými, až neskutočne zeleno zafarbenými píniami. Zvyknutí na „behanie“ po Tatranských štítoch sme ani tu neodolali a dostali sme sa takmer na vrchol najvyššej hory Olympos. Niekoľko zjazdoviek a sedačková lanovka nás príjemne prekvapili, že aj tu je lyžiarska sezóna. Zaujímavý paradox... Veď po rannom lyžovaní a poobednom kúpaní v mori, by zatúžil asi ne jeden z nás.

História

Našu pozornosť však upútala ešte jedna zaujímavosť – najväčší a najbohatší kláštor Kykkos, skutočný skvost medzi kláštorami. V priestoroch s krás-

nými mozaikami a freskami, ikonami a inými posvätnými relikviami, chodíte s úctou a rešpektom... Muži oblečení vo fialových habitoch a ženy s prikrýtými plecami. Počuli sme len tiché šepoty, nahlas sa nikto neodvážil rozprávať.

Nádherné mozaiky patria medzi najkrajšie svojho druhu vo východnom Stredomorí.

Cez mestečká a dedinky, s pohľadmi na citrusové sady, olivové háje, či vínne révy, stretajúc večne usmiatych a pohostinných ľudí, sme sa presúvali ďalej.

Stopy bohatej histórie ostrova sme tu nachádzali takmer na každom kroku, v samotných známych mestách i mimo nich.

Starobylé brány Paffo, Famagusta a Ćirina sú súčasťou impozantného hradobného systému v Nikózií, hlavnom meste ostrova Cyprus. Nenechali sme si ujsť architektonický unikát - gotickú katedrálu prestavanú na mešitu v tureckej časti Nikózie, katakomby, antické vykopávky, kráľovské hrobky. Archeologický park v Paphose, grécko-rímske divadlo v Kourione, turecká pevnosť a vodovod, mešita v Hala Sultan Tekke v Larnake, či starobylý hrad v Limassole..., človek tu nadobudne pocit, akoby sa preniesol o niekoľko storočí späť.

Po absolvovaní krátkeho „administratívneho procesu“ nebol problém dostať sa aj na severnú časť ostrova Cyprus. Obzvlášť sme sa tešili na tajomnú Famagustu. Osud k tomuto, kedysi takmer najbohatšiemu mestu, nebol veľmi priaznivý. V minulosti to boli nájazdy Turkov, ktoré si vyžiadali svoju daň. Ani mohutné hradby nestačili uchrániť krásne nádvorie, obydlia, množstvo kostolov. Ešte i v dnešnej, modernej dobe sme boli svedkami toho, ako

Korytnačia pláž. / Turtles beach.

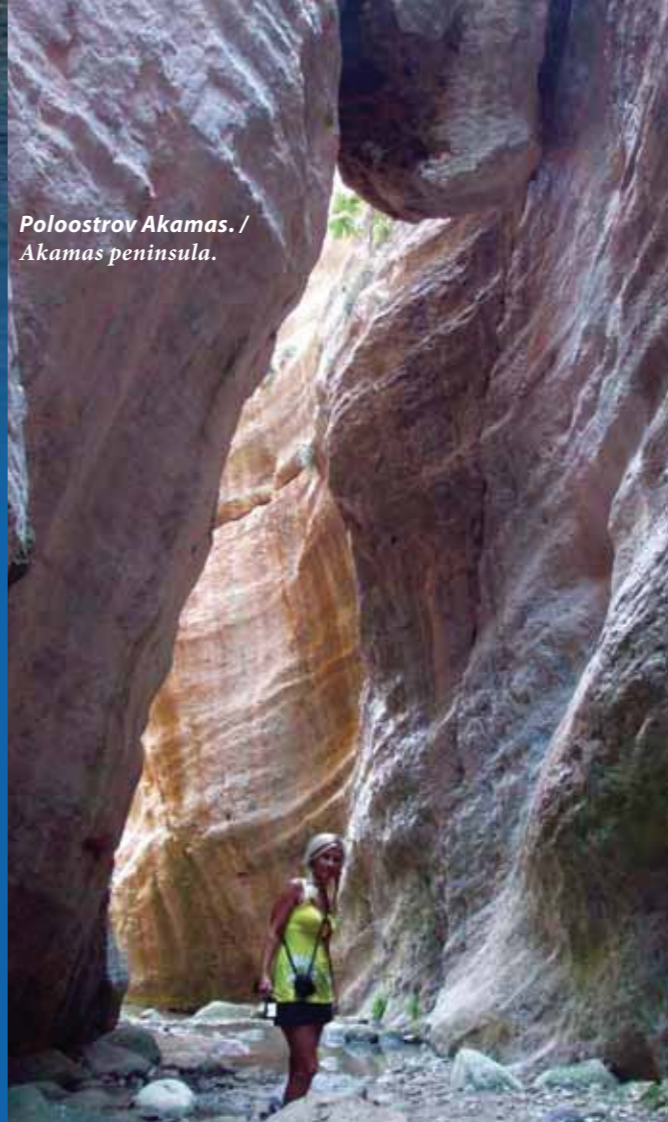
ľudia len nedávno narýchlo opustili svoje domovy, miesta, ktoré im boli blízke... Zneistili sme pri pohľade na prázdne, chátrajúce budovy, ulice bez pohybu – „mesto duchov“. Stopy po starovekých Grékoch na ostrove sme našli aj v najväčšom archeologickom nálezisku – Salamis. Navštívili sme Kyreniu, rozmáhajúce sa mesto v severnej časti ostrova. Mnohé cestovné kancelárie už ponúkajú destinácie aj v tejto oblasti.

Šport, tanec a káva

Cyprus nás však presvedčil, že je aj aktívnym a živým miestom s celou radou možností zabaviť sa. Ponuky na športovanie či zvýšenie si adrenalínu sme našli takmer v každom letovisku, na každej pláži. Nezaostávali ani vychýrené nočné kluby s možnosťou tanca a zábavy, preslávené diskotéky v Guaba beach bare.

Agia Napa je asi najvyhľadávanejšou destináciou nielen baviacej sa mládeže, ale čistá a pozvoľne klesajúca more s bielym pieskom je vhodné aj pre rodiny s deťmi (Coral Bay, Nissi Beach). Neďaleké turistické mestečko Protaras v ničom nezaostáva. Kdekoľvek sme prišli, vždy sme sa stretli s milými a pohostinnými ľuďmi. Príjemné posedenie nám ponúkalo nespočetné množstvo kaviarničiek a reštaurácií s tradičnými pochúťkami, úžasnou grécko-orientálnou kuchyňou, množstvom čerstvých šalátov. Pochutnali sme si na moussake (náky s ľuľkom, zemiakmi

Poloostrov Akamas. / Akamas peninsula.

Capa Greco.

a mletým mäsom), koupepii (vinné listy plnené mletým mäsom alebo ryžou), baklave (pečivo z lístkového cesta s orechmi), halloumi (ovčí syr, grilovaný alebo fritovaný). V maličkých šálkach s kávovou usadeninou sme ochutnali pravú silnú cyperskú kávu. Objednať si môžete skéto (bez cukru), métrio (stredne sladká) alebo glikó (sladká).

Rozmanité remeselné výrobky - keramiku, medený riad, výrobky z mosadze či prútia, výšivky... sme mali možnosť vidieť v mnohých obchodíčkoch. Zopár nám ich teraz doma pripomína krásne a nezabudnuteľné chvíle na ostrove z kamienkov a piesku...

text a foto
Lívía Krivdová

CYPRUS

Island Made of Stones and Sand

You should visit one of the most beautiful island of the Mediterranean – island Cyprus – in case you are desiring some adventure, romance, if you want to research unique places where the history intertwines with the presence.

During the off season, we also travelled to this island that is proud to have a sunny sky and low humidity all year round during.

Aphrodite's Birth

Cyprus has always been well known for its legends and history. The most famous one narrates the story of how the Greek goddess of love and beauty Aphrodite was born from sea foam on the place Petra tou Romiou. The beach's impressive rocks look like they are growing out from the glowing sea. That's how Cyprus earned its reputation of an exciting and romantic place where the proof are many stone hearts covering the beach. We also added one from us.

Wild Nature

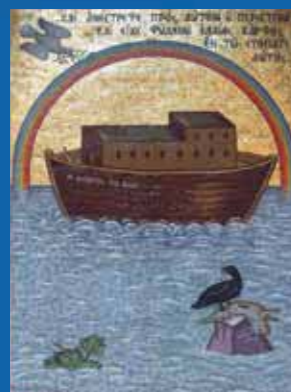
You can rent a car and go explore one of the countless unique places in case that laying on the golden sand beaches in the hotels' neighborhood is not satisfactory for you. We were also surprised by the manifold and amazing style of this island. We believe that it is the right place to be for all nature lovers thanks to its precious fauna and flora appearing here and there so untouched. The centre of our attention became the peninsula Akamas to which we drove via

Paphos

Paphos

Kláštor Kykkos.

Hlavné mesto Nikózia.

a dirt road. You can drive on the left side on the normal roads; however, we had to drive there the best way possible. The wild picturesque nature with a rugged topography captivated us – beautiful nature's masterpiece appearing as if ever untouched. Every now and then, we thought that we were somewhere in a big world's natural park that one can see in various encyclopaedias. Swimming in the calm sea at one of the Turtle beaches was

great in the afternoon. They are known for the turtles to come here every year to lay their eggs into the sand. We could see the marked places when we arrived there. It would have been a mistake not to stop in the national park Cape Greco that is an almost untouched area with sea caves, crystal clear turquoise sea that you never seen before, and scare fauna and flora.

Skiing in the morning, swimming in the sea in the afternoon. We were surprised by the island's diversity. We didn't assume that we will find such beautiful nature, the mountain chain Troodos with its huge hills grown by tall, unbelievably green pine trees, "somewhere" in the inland. Being used to "run around" the Tatra's peaks, we couldn't resist and got almost to the very top of the mountain Olympus. Several

ski slopes and a chairlift was a pleasant surprise that there is also a skiing season. An interesting paradox... who wouldn't crave a morning skiing and afternoon swimming in the sea?

History

Our attention was captivated also one more interesting thing – the biggest and richest monastery Kykkos that is a real gem from among the monasteries. One is walking with respect down the rooms with

beautiful mosaics and wall – paintings; icons and other holy relics. Men wearing purple monk's frocks and women with covered shoulders. We could only hear silent whispering, no one dared to speak out loud. The beautiful mosaics belong to the most beautiful of their kind in the Mediterranean.

We moved further passing the little towns and villages looking at the citrus plantations, olive groves and wine yards; meeting constantly smiling and hostile people. The rich history of the island could be seen almost everywhere – in the well known towns and also outside of them. Ancient Paffo, Famagusta and Cirina gates are a part of the impressive castle system in Nicosia, the capital city of the Cyprus Island. We couldn't miss the architectonic singleton, the gothic cathedral rebuild into

a mosque in the Turkish part of Nicosia; as well as the catacombs, antique excavations, and royal thumbs. The archaeological park in Paphos; the Greek-Roman theatre in Kouriou; Turkish fortress and water system; mosque in Hala Sultan Tekke in Larnaca, or ancient castle in Limassol... one can gain the impression to be transported several centuries back. It wasn't very hard to get also to the Northern Cyprus part of the island after a very brief "administrative process". We were especially excited about the mysterious Farmagusta. It used to be one of the wealthiest towns but it has very hard times throughout the history. Not even the massive fortress couldn't protect the beautiful yards, houses, and numerous churches against the Turks invasions. We could have seen even recently how quickly people left their homes, their beloved places they were attached to. We felt insecure looking at the abandoned, shattering buildings and streets without any live – "the ghost town". We found the footprint of the ancient Greeks on the island also at the biggest archeological site – Salamis. We visited Kyrenia, expanding town in the northern part of the island. Many travel agencies are already offering destinations also in this area.

Sport, Dance and Coffee

Cyprus convicted us already that it's also an active place with a range of entertainment opportunities. The sporting options or ways of how to increase the adrenaline level can be found almost in each resort and beach. The well known night clubs didn't stay behind with their famous dancing and entertainment in the Guaba Beach Bar.

Ayia Napa is one of the most visited destinations not only for the youth searching some entertainment but the slightly decreasing sea is very suitable also for families with small children (Coral Bay, Nissi Beach). The nearby tourist town Protaras is keeping up in every way. We were constantly meeting nice and hostile people whenever we arrived. Numerous little cafés and restaurants are offering with traditional specialties, amazing Greek-Oriental cuisine, and many fresh salads in a cozy atmosphere. We enjoyed the moussaka (soufflé with nightshade woody, potatoes, and ground meat); koupepia (wine leaves stuffed with ground meat or rice); baklava (bakery from the puff pastry with nuts); halloumi (grilled or fried sheep cheese). We tasted the real strong Cyprus coffee from the small cups with coffee sediment. You

can order the skéto (without sugar), métrio (medium sweet), or glikó (sweet). We could see various craft products such as pottery; copper kitchenware; brass or wicker products; or embroidery in the numerous stores. Few of them are constantly remaining us at our home at the beautiful and unforgettable moments from the island made of stones and sand.

Text and pictures
Livia Krivdová

Agia Napa.

Všeobecné údaje:

General information:
Cyprus / Kypros / Zypern / Kipro / Chypre / Kypros / Chypre / Ciprus / Cipro / Chipre / Cipru / Cypern

Rok pristúpenia k EÚ: 2004
Year of joining the EU: 2004
Hlavné mesto: Nikózia
Capital city: Nicosia
Celková rozloha: 9 250 km²
Total area: 9 250 km²
Obyvateľstvo: 1,129 milióna
Population: 1,129 million
Mena: členstvo v eurozóne od roku 2008 (€)
Currency: Euro zone member since 2008 (€)
Ostrov je dodnes rozdelený na dva štáty a iba grécka časť Cypru sa v roku 2004 stala členom EÚ (hraničná čiara, tzv. Green Line)
The island is still divided into two states and only the Greek part of Cyprus joined the EU in 2004 (the border line is so called Green Line)

Vyber si to najlepšie zo Slovenska

*Choose the best for yourself
from Slovakia*

Viper SD4

Viper SD-4 je celokovové dvojmiestne ultralhké lietadlo určené na športové, zábavné a rekreačné lietanie.

- Ideálne na cestovanie, letecký výcvik a aerovleky. Moderné vybavenie, excelentné letové vlastnosti, široké uplatnenie pre milovníkov lietania a nadšencov moderného dizajnu.
- Priestranná, moderne ladená kabína poskytuje fantastický výhľad, pohodlný a príjemný let aj pri dlhých letoch.
- Špičkové letové vlastnosti, rýchlosť, letovú stabilitu ocenia nielen skúsení piloti, ale aj letecké výcvikové strediská (školy), leteckí inštruktori a ich začínajúci piloti.
- Najmodernejšie letové, navigačné, komunikačné a špičkové monitorovacie systémy s veľkými LCD displejmi.
- Vizuálna prítlačivosť, bohatá škála farieb, nádherný celkový súlad.

Viper SD-4 an all-metal two-seater microlight/LSA aircraft

- Ideal for travelling, flight schools, tourism, relax and glider tows.
- Great equipment, excellent flight characteristic, first-class outlook.
- The latest avionic technologies, wide and quality range of applications.
- Widely usable by aviation enthusiasts and fans of modern design.

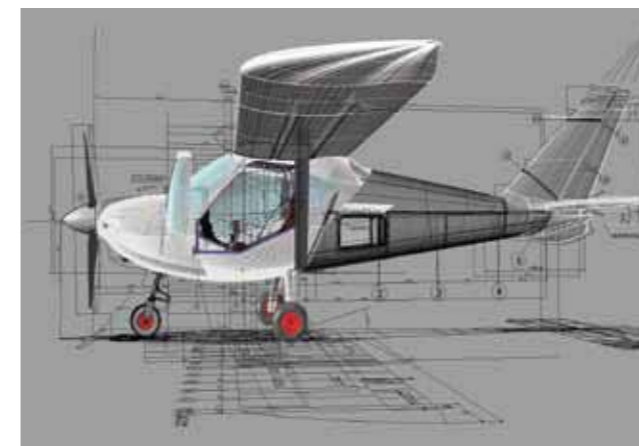
Skyper GT9

UL/LSA celokovový hornoplošník, ideálny na cestovanie, letecký výcvik, relax a lietanie pre radosť.

- Vynikajúci výhľad pre priestorovú orientáciu a tvorbu foto/video dokumentácie.
- Moderné avionické vybavenie, excelentný dizajn a kvalitné remeselné spracovanie. Minimalizácia prevádzkových nákladov, nízka spotreba pohonných hmôt.

Classic UL and LSA all-metal high-wing with comfortable side-by-side cockpit, ideal for training, cross-country, unique visual experiences, and flying for fun.

- Designed to be ideal for traveling, training, cross-country, and flying for fun.
- High performance and comfort, great lifetime, low cost, roomy baggage compartment with advantageous access from the outside of the aircraft, and excellent outlooks for unique visual experiences and for making photos and videos.

Dokonalá súhra
kovovej pevnosti
a precíznej jemnosti

*Perfect harmony
of metal strength
and precise fineness*

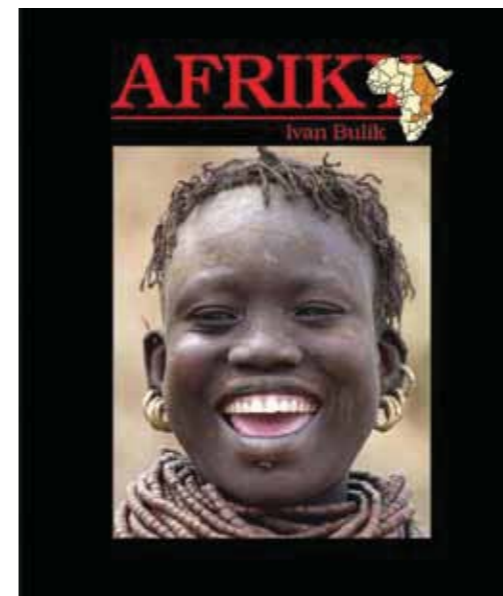

www.tomarkaero.com sales@tomarkaero.com

Gulliverove cesty

★ Pri čítaní jeho príbehov som ako v sedemmilových čizmách skákala z ulice indického mesta, kde si ako gang vykračovalo stádo kráv, priamo do Afriky medzi ženy kmeňa Himbov, krásne sfarbené červenou okrou a potom zasa na pohrebisko v Tibete medzi supy deliace sa o zvyšky telesnej schránky mŕtveho muža. ★ V jeho knihách nájdete množstvo príbehov, ktoré vás vtiahnu priamo do života ľudí, ktorí žijú ukrytí v hustých pralesoch, ľudí, ktorí kdekoľvek na svete vám podajú pomocnú ruku, či Vás ponúknu chutným jedlom. ★ Príbehy, v ktorých je vždy skvelým pozorovateľom a ich zapisovateľom **Ivan Bulík - cestovateľ, fotograf, spisovateľ**. ★ Príbehy o žití a bytí...

Kedy sa duša chlapca zmenila na dušu cestovateľa?

Cestovanie má asi človek v génoch. Bola to túžba od malého chlapca - čítal som v škole len literatúru faktu, historické knihy, resp. cestopisy. Žiadne romány či povinné čítanie. V izbe som mal len mapy a pohľadnice. Kedysi sa nedalo cestovať ako dnes, preto som chcel ísť študovať na námornícku školu do Poľska, otec mi to vtedy nedovolil. Potom som chcel počas vysokej školy emigrovať, len aby som mohol spoznávať svet a keď som už mal všetko naplánované, padla opona a ja som mohol vyraziť do sveta. Myslel som, že to bude len pár vysnívaných krajín, ale tak sa to otočilo, že som sa ešte nezastavil a nová túžba a sny sa neustále vynárajú.

Podľa čoho vyberáte cieľ vašej cesty?

Najskôr to boli len najznámejšie historické lokality, hory, neskôr som začal spoznávať málo civilizáciou dotknuté africké kmene a tie mi prirástli k srdcu. Pred cestou je to vždy túžba, náhodná fotografia, kus informácia... Žiaľ, prírodné kmene, ktoré žijú tak ako pred tisícimi rokmi, bez plastových nádob, tričiek a nohavíc sa dajú nájsť len v ťažko prístupných, zväčša vojnovými zmetaných afrických krajinách. Toho

príkladom bola veľmi ťažká expedícia do Stredoafrickej republiky a Konga, kde je desaťročia občianska vojna, kde neexistujú zákony, vaše právo je potlačené na právo toho, kto stojí pred vami so samopalom. Odmenou nám bolo nádherné stretnutie s prírodnými Pygmejami, hlboko v pralese Konga.

S kým rád cestujete po svete? Sám, s priateľmi či rodinou?

S rodinou neprípadá do úvahy. Ako som spomínal, väčšinou sú to vojnovými zmetané krajiny. Napríklad cíp Etiópie, kde sa každý rok vraciam ku kmeňu Suri je sprevádzaný neustálou strelbou medzi federálnou armádou a kmeňmi, ktoré chce vláda vytlačiť z ich územia. Je to veľmi zložitá a v takýchto krajinách sa treba vedieť veľmi dobre orientovať a rešpektovať ich zvyky a tradície, inak sa človek domov nevráti. Najradšej cestujem vo dvojici a najčastejšie s mojím výborným priateľom, dokumentaristom Paľom Barabášom, alebo s Matúšom Sirotom.

Z Vašich ciest vznikli pútavo napísané knihy doplnené krásnymi fotografiami? Sadáte si už počas ciest k denníku a píšete si zážitky toho dňa?

Tých zážitkov a emócií je každý deň veľké množstvo. Stačí si jeden deň nespraviť poznámky a na druhý deň už tápam, čo som všetko prežil. Často zažívam veľmi unikátne stretnutia s domorodými kmeňmi, všetko sa rýchlo mení a tak musím písať za pochodu. Na cestách píšem len heslovite, no a potom doma to už v myšlienkach rozvinem, pospomínam si.

Je bežné, aby bol cestovateľ zároveň aj spisovateľom aj fotografom?

Myslím, že pri cestopisoch je to vítané. Ak fotím, zapamätám si cez hľadáček také veci, ktoré by som inak nevidel, nepostrehol, unikli by mojej mysli. Takto zacielim objektív a snímam detaily, ktoré mi zostanú v mysli oveľa intenzívnejšie, ako keby som len pozoroval okolie. Potom sa mi o tom samozrejme aj lepšie píše. Má to ale aj druhú stranu - niekedy si menej užijem daný moment, emóciu, lebo sa musím sústrediť na kvalitu a okamih záberu.

Čo prišlo skôr? Túžba cestovať a spoznávať, fotiť alebo písať?

Najskôr bola túžba cestovať, potom fotografovanie a na záver písanie. Ja som nikdy nepísal, aby som zarobil peniaze. Prvú knihu 4 Svetov som napísal len z jediného

dôvodu - ľudia na Slovensku po revolúcii necestovali. Keď som prišiel z Peru, Austrálie, či Indie, Nepálu, stačil malý oznam a kino bolo plné ľudí. Všetci chceli počuť, ako sa kde žije. Prišiel internet, svet sa zmenšil a dnes už cestuje každý. Vtedy nikto nepísal cestopisy, tak som sa rozhodol, že cestovanie pre Slovákov skúsím trochu spopularizovať. Kniha 4 Svety mala nakoniec 3 vydania.

Navštívili ste mnoho ľudí rôznych kultúr. Ktorá vás najviac zaujala? A ktorý spôsob života na Vás naopak pôsobil šokujúco?

Najviac ma zaujala Afrika, je tam stále veľké množstvo prírodných kmeňov, ktoré ma uchvacujú. Môžem nazrieť, aspoň na malý moment stovky rokov do minulosti života človeka. Preto asi najradšej cestujem do Etiópie, kde sa zachovalo veľké množstvo prírodných kmeňov, aj keď aj tam sa to už veľmi zmenilo a turisti naučili ľudí na peniaze. Šokujúco asi na mňa nepôsobila žiadna krajina - ja sa cítim všade dobre, aj tam kde iní už chcú uniknúť, ja nemám problém. Prijmem každú kultúru, absolútne sa jej prispôbim. Len takto sa tam dá prežiť a vychutnávať si danú krajinu.

Ktorá miestna kuchyňa Vám najviac chutila a čo ste naopak mali problém vložiť do úst?

Kuchyňa - o mne je známe, že do jedla investujem všetko, čo mám. Dobré jedlo je pre mňa niečo, čomu nikdy neodolám. Najlepšia je pre mňa úžasná originálna čínska kuchyňa, vietnamská, japonská, či indická. Sú to všetko vynikajúce delikatesy. Varenie je pre mňa asi najväčší relax a aj doma varím väčšinou orientálne jedlá. Treba k tomu samozrejme originálne suroviny, inak je to Čínska kuchyňa a la Slovensko, ktorá má úplne inú chuť, ako čínska. Ja zjem úplne všetko. Vážim si, keď ma ktokoľvek, kdekoľvek ponúkne jedlom. Odmietol som jesť len raz v africkom kmeni Suri, kde muži zabili kravu a náčelníci ma pozvali na hostinu. Začína sa jesť - surový žalúdok sa rozkrája, nestrávená potrava sa len vytrasie a šup do úst. Strašne to smrdeľo. Potom začali jesť kusy surových čriev, tiež som vynechal a dal som si až surovú pečeň, ktorá mi až tak nevadila. Ale to je Etiópia. Tam sa aj v civilizovaných mestách je bežne surové mäso - len sa popráši kus baraniny korením berbere a to je všetko.

Pygmejovia na love. / Pygmy on the prowl.

Kde na vás pôsobili ľudia najpriateľskejšie?

Určite v kmeni Pygmejov, cítili sme sa tam ako v rozprávke o dobrých trpaslíkoch.

Je Vám niektorá z navštívených krajín najbližšia, kam sa chcete stále vracat?

Je to Etiópia, kde som skoro každý rok. Mám tam veľmi veľa skutočných priateľov. Je to nádherná krajina s úžasnými horami, množstvom rôznorodých kmeňov, krásnymi riekami...

Ocitli ste sa niekedy na mieste, kde ste zauvažovali, či tam nezostať žiť?

Určite je to Austrália - je to krajina, kde len pristanete a viete, že ste doma. Austrália má neuveriteľne dobrý feeling. Zamiluje si ju na prvé nadýchnutie asi každý. Tam by som dokázal naozaj žiť.

Ktoré miesta sú najvhodnejšie na adrenalínové zážitky, ktoré naopak na nachádzanie vnútorného pokoja. Alebo je to univerzálne?

Závisí to aký adrenalín, či zo športu, alebo z prostredia. Ten adrenalín príde vždy nečakane - stačí, ak vás niekto zatkne, alebo ak sa začne pri vás strieľať zo samopalu. Sú to strašné rany. Vtedy vidíte svoju nemohúcnosť a bezbrannosť...

Vnútorný pokoj som prežíval v Tibete, Nepáli, v horách Argentíny či na Rapa Nui (Veľkonočný ostrov). Sú to veľmi pokojné, púste miesta, kde sa zastavil čas a máte ho len pre seba.

Počas vašich ciest ste zažili mnoho extrémnych situácií. Ktorá z nich bola už takmer za hranicou života?

No, bolo toho naozaj veľa, ale za hranicou života asi nie. Ono to vždy nečakane príde, je zle a potom sa to nejako utrasie. Ani si neuvedomíte, že ste mohli byť už "inde". Človek na to zlé zabudne a zostane len to pekné.

Zažili ste niečo mystické?

Zažil som pár vecí v Tibete a aj v Afrike, ale to nie je asi pre tento článok.

Navštevujete často miesta, kde stretnúť belocha nie je úplne bežné. Ako na vás reagujú ľudia z týchto kmeňov pri prvom stretnutí? Stalo sa Vám niekedy, že ste mali pocit ohrozenia z ich strany?

Stretnutia sú väčšinou rovnaké - najskôr prevláda pocit nedôvery, strach, potom

je to hanba. Na prírodných ľudí treba pomaly. Základ je reč očí. Prírodný ľudia hneď vycítia, kto ste... Majú úžasný zmysel, ktoré nie sú zdegenerované. Dokážu bežať v lese v úplnej tme, cítia a vidia to, čo vy zistíte až oveľa neskôr, alebo vôbec. A to sú aj oči. Samozrejme mimika a gestá hrajú svoje. Ak si na vás v kmeni zvyknú, pripravte sa na to, že časom sa im zunujete a začnete im zavádzať. Nechcú vás. Treba to včas vycítiť a v mieri odísť, inak budete musieť neskôr utekať...

Ohrozenie zo strany ľudí - stáva sa to, ale to už patrí k cestovaniu. Stáva sa to aj u nás doma, stačí ísť večer na železničnú stanicu, netreba chodiť ani do pralesa.

Akí sú títo "ešte čistí" ľudia?

Sú krásni, bezprostrední, veľmi spätí s prírodou. Sú väčšinou veľmi jednoduchí, čitateľní. Základ je absolútne ich rešpektovať a zabudnúť na našu kultúru. Treba prijať tú ich. To je jediná cesta.

Čo ste sa od týchto ľudí naučili?

Naučil som sa veľkej pokore. Dnes už ľudia veria v máločo, ničoho sa neboja a majú pocit, že im všetko patrí. Ľudia si nič a nikoho nevážia. Žiaľ, viera nám chýba. Ale je to trend, ktorý sa nedá zastaviť. Vďaka ťažkým situáciám, v ktorých som sa často ocitol, som sa naučil obrovskej pokore, trpezlivosti, ktorú som nikdy nemal. Naučil som sa viac cítiť s ľuďmi, prijať ich názor, myšlienku, emóciu. Nebolo to jednoduché, ale dnes svet vnímam vďaka tomu úplne, ale úplne inak.

Čo by sme sa mali naučiť my, ktorí sme už stratili mnoho z inštinktov a zo schopností počúvať prírodu?

Stali sa z nás veľmi arogantné bytosti, ktoré sa na chvíľu dokážu zmeniť - počlovečiť, len ak zažívajú niečo tragické.

Mauritánia

Vtedy nachádzame v sebe pokoru. Mali by sme si opäť začať vážiť obyčajných, jednoduchých ľudí, vypočuť si názory, trápenia iných. Chýba nám komunita, v ktorej človek odjakživa žil. Ľudia sa stránia jeden druhého, vadí im prisadnúť si v reštaurácii k cudziemu človeku, pozdraviť niekoho cudzieho v lese, prehodiť s ním slovo... Zabudli sme na to, čo ešte naši dedovia pestovali - úctu voči druhým.

Keď sa stretávate s týmito ľuďmi v ich prostredí, nemajú aj oni túžbu cestovať, spoznávať iné krajiny?

Závisí to od miesta a intelektu jeho obyvateľov. Niektorí ani nevedia, čo je za susednými horami. Väčšinou ale cestovať nechcú, skôr by všetci radi odišli za "šťastím" do USA, alebo Európy.

Majú záujem vedieť, z akej krajiny prichádzate vy k nim?

Záujem majú, ale aj tak, tam, kde chodím ja, nikto nevie, kde je Slovensko. Vždy poviem Európa, to ešte ako tak berú, že niečo také existuje.

Je ešte niekde ukrytý kmeň ľudí, ktorý by ste rád navštívil a spoznal?

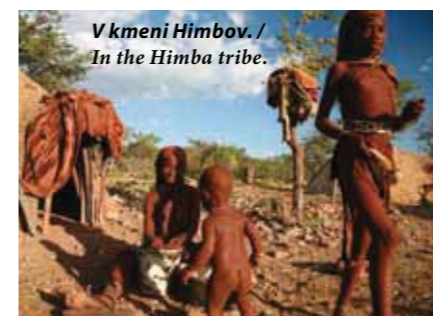
Je. Je ich veľmi málo, ale je. Teda dúfam. Opäť sú to vojnou zmietané africké krajiny, kde sa ťažko dostanete, ťažko je tam prežiť, ťažko je odtiaľ odísť. Ak sa vám to ale podarí, máte šancu (nie vždy kmeň nájdete) prežiť neopakovateľné stretnutie, ktorá váš život posúvajú do úplne inej roviny.

Dokáže Vás po návšteve toľkých zaujímavých miest nadchnúť ešte Slovensko?

No a ako! Slovensko je nádherná krajina. Máme všetko, okrem mora a na malom kúsku zeme - hory, jaskyne, jazerá, rieky. Slovensko je prekrásne. Dokážem sa

V kmeni Himbov. /
In the Himba tribe.

stále vracat na rovnaké miesta a stále si ich vychutnávať, ako keby som tam bol po prvý krát.

Ktoré je Vaše najobľúbenejšie miesto u nás doma?

Na Slovensku mám dve také miesta - prvým je Považský Inovec a potom je to Fatra. Nevyrovňajú sa im ani Tatry.

Kam sa chystáte na najbližšiu spoznávaciu výpravu?

Plánujem dve expedície, Angola a Madagaskar (prechod západnou časťou).

Vedeli by ste na záver povedať, prečo by mali ľudia cestovať a spoznávať nové krajiny, nových priateľov?

Ak chce človek posunúť svoje vedomie a bytie, musí sa vzdelávať. Žiaľ, je to jediná cesta. Vzdelávať sa dá buď nad knihami, alebo živým poznaním. Cestovanie je jednou z ciest, ako poznať, osobnostne rásť, posúvať svoje hranice. Človek vo svete veľmi veľa vidí, zažije, porovnáva, prinesie domov. Aj ten sprostý Jano v rozprávke sa domov vrátil ako rozumný ☺. Preto som aj napísal moju prvú knihu, aby ľudia cestovali a poznávali. Len tak sa dá potom žiť plnohodnotný, slobodný život.

foto: Ivan Bulík, www.ivanbulik.sk
otázky pripravila Dagmar Staňová

Gulliver's Travels

★ When reading his stories, I was jumping like wearing the n-League boots from the street of the Indian town where the cow heard was slowly walking directly into the African women of the Himba tribe in a beautiful ochreous color and then again to the grave yard in Tibet between the vultures sharing the leftovers of a dead man's body. ★ You can find many stories in his books dragging you directly into the lives of peoples hidden in thick jungles; offering you their hand for help or tasty food anywhere in the world. ★ Stories in which he is always an amazing observer and reporter Ivan Bulík – traveler, photograph, writer. ★ Stories about life and being...

When the soul of a young boy did become a traveler's soul?

Traveling is probably in one's genes. It was a young boy's desire – I only read factual literature, history books, or traveling magazines in the school. No novels or required reading. I only had maps and postcards in my room. There was no opportunity to travel back in the times that's why I wanted to go to the navy school to Poland; however, my father didn't approve on that at the time. I wanted to emigrate during my university studies just so I could travel and explore the world. When I had already planned everything, the regime collapsed and I could head off. I thought that it will be just few dream countries but it changed so new desires and dreams kept constantly popping up.

How do you choose your destination?

I started with the well known historical places, mountains; later on, I started to explore African tribes outside of the civilisation which grew on. It's always a desire, accidental picture, partial information before the journey. Unfortunately, the natural tribes living in the troubled African countries without plastic bottles, shirts and pants are only to be found in the parts hardly accessible and usually suf-

fering of war. The Central African republic and Congo expeditions are such examples where the civil war is on for decades and where there are no laws and your rights are determined by who is standing in front of you with a machine gun. Our reward bolo was a beautiful experience meeting the natural Pygmy tribe deep in the Congo jungle.

Who do you like to travel with around the world? By yourself, with friends or with your family?

My family is out of question. As I already mentioned, those are usually countries suffering of war. For example, the Ethiopia corner where I'm returning every year to the Suri tribe is constantly under fire between the federal army and the tribes that the government wants to push out from their territories. It is very complicated and one has to be able to get by very good and respect the traditions in such countries; otherwise, one might not get back home anymore. I prefer a team of two; I usually travel with my friend, a screen writer of documentaries, Paľo Barabáš or with Matúš Sirota.

Captivating books filled up with beautiful pictures were published from your travels.

Do you put down your stories from the particular day into your diary already during your travels?

There is an enormous amount of stories and emotions from each day. If I forget to make notes during one day I can hardly remember it the next day. I'm experiencing very unique encounters with the native tribes very often. That's why I have to note everything right away. I'm putting down the keywords and I elaborate it and evolve it later on at home.

Is it common for the traveler to be a writer and photograph at the same time?

I think that it is welcomed for travel books. I can remember such things through the camera monitor that I would normally not see, notice, they would escape my mind. So I point the lens and shoot the details that remain in my mind much more intense than I would only watch the surroundings. Of course, it's much easier to write about it afterwards. However, there is also another side to it - sometimes I don't fully enjoy the given moment or emotion because I have to concentrate on the quality of the moment.

What was the first thing: the desire to travel and explore, or to photograph or write?

The desire to travel was first, then photograph, and at the end writing. I was never writing to make money. There was only one reason why I wrote my first book "4 Worlds" (4 Svety) - people in Slovakia didn't travel after the revolution. Small advertisement was enough to sell out the cinema after my return from Peru, Australia, India or Nepal. Everybody wanted to know what the life is elsewhere like. Internet made the world smaller and everybody is travelling nowadays. Nobody was writing travel books back then so I decided to make the traveling popular for Slovaks. The book "4 Worlds" was published in 3 editions in the end.

You've met many people from different cultures. Which one is the most interesting one; and on the other hand, which way of life was the most shocking one for you?

Africa captivated me the most. There are still many natural tribes grabbing my attention. I'm able to look into the history of human being just for few moments. That's why I like to travel to Ethiopia the most. There are things still preserved, even though many things have changed and the tourists thought the people about money. No country was shocking for me. I'm feeling great everywhere, even

Mauritánia

at places that others would want to escape already. I can accept every culture, I absolutely adapt to it. That is the only way of how to survive and enjoy the given country.

Which local cuisine did you like the most and which one was really hard to swallow?

Cuisine - everybody knows that I'm investing everything into the food. I can never resist good food. My favorites are amazing authentic Chinese, Vietnamese, Japanese, or Indian cuisine. Cooking is the best way of how to relax for me and I'm preparing mostly Asian dishes also at home. Of course, you'll need the authentic ingredients; otherwise you'll prepare the Chinese dish á la Slovakia that tastes completely different from the Chinese one. I can eat absolutely everything. I really appreciate when anybody anywhere offers food to me. I only refused to eat a meal once in the African tribe Suri when the men slaughtered a cow and the wise men invited me for the feast. They were starting to eat by cut opening of the raw stomach, the undigested food was shaken out, and there you go - directly to your mouth. The smell was outrageous. Then they started to eat pieces of the raw intestines, I also skipped this one and I joined in by eating the raw liver that didn't bother me as much. But that is Ethiopia. The raw meat is commonly eaten also in the civilized towns - a piece of mutton only sprinkled by the berbere spice and that's all.

What people are the friendliest?

It's for sure the Pygmy tribe. We felt like in a fairy tale about small dwarfs.

Do you have a favorite country that you will always want to go back to?

I'm almost every year in Ethiopia. I have many real friends there. It's a beautiful country with amazing mountains, diverse tribes, and beautiful rivers.

Did you ever like a place so much that you considered staying living there?

That's Australia for sure. It is a country where you feel being at home already after landing. Australia feels unbelievably good. Everybody will love it when first time breathing it in. I could really live there.

What are the most suitable places for adrenaline experience and which ones are the places for finding inner peace? Or is that universal?

It depends on the adrenalin type; whether the one produced by sport or from the environment. That adrenalin comes always unexpected: it's enough to get arrested; or there is a shooting from the machine gun in your neighborhood. It's incredible loud. Only then you notice your helplessness and powerlessness.

I experienced the inner peace in Tibet, Nepal, in the Argentina mountains, or on Rapa Nui (Easter Island). Those are very peaceful, deserted, places where the time stops and it's only yours.

You faced many extreme situations on your travels. Which one was almost passing the life's edge?

Well, there were really many situations like that but I don't think that any of them was at the edge. It always surprises you, it's hard, and then somehow it's over. You won't even notice that you could be "at the other side". You'll forget about the bad part and you'll keep only the nice memories.

Did you experience something mystical?

I experienced few things in Tibet and also in Africa. But I don't think it would be something for this article.

You are often visiting places where encountering a Caucasian isn't very common. How do people from these tribes approach you at the first time? Did you ever felt in danger from their site?

The encounters are usually the same: first come the insecurity, fear, and then shame. You have to be patient with the natural people. The eye contact is the most important. They can feel right away who you are... They have amazing unspoiled senses. They can run in the forest in complete dark, they can feel and see what you'll find out much later or not at all. And that's also the eyes. Of course facial expressions and body language have their meaning. You have to count of the fact that once they'll get used to you in the tribe you'll become redundant. They don't want you anymore. You

Splavovanie etiópskej rieky Godžeb. / Descending the Ethiopian river Gojeb

have to feel it at the right moment and leave in peace; or else, you'll have to run later. Endangered by the people? It happens but it is part of the traveling. It happens also at home when you're trying to cross the train station in the night. You don't need to go to the rain forest.

How are these "still pure" people?

They are beautiful, direct, and connected to the nature. They are usually very simple, readable. The most important thing is to absolutely respect them and to forget about our culture. You have to accept their culture. That's the only way.

What did you learn from these people?

I became very humble. People don't believe in anything nowadays, they are not scared and they feel like everything belongs to them. People don't respect anything and anybody. Unfortunately, we have no faith. But it is a trend that can't be stopped. I gained big humbleness and patience that I never had thanks to hard times that I run into. I became more empathic; accept their opinion, thought, and emotion. It wasn't easy but I can see the world completely different now because of it.

What should we, people that lost a lot of their instincts and ability to listen to the nature?

The mankind became very arrogant creatures that can change for a while, that can act like human beings, but only if they experience something tragic in their lives. We should value simple people again; listen to the attitudes, and problems of the others. That's when we can find the humbleness inside of us. We are missing the community in which the man used to live since one's birth. People avoid each other; they don't like to sit next to a strang-

er in a restaurant, say hi to someone in the forest, or to have a small talk. We forgot about the respect for the others - something that our grandfathers cherished.

Do these people want to travel and explore other countries when you encounter them?

It depends on the place and intellect level of its inhabitants. Some of them have no clue what is behind the surrounding mountains. But usually they don't want to travel. They would rather go find their "luck" in the USA or Europe.

Are they interested where you're coming from?

They are interested but I'm visiting places where no one knows Slovakia. I always say I'm from Europe because they know that something like that exists.

Is there still some hidden tribe that you would like to visit?

Yes. There is only few, but they exist. Or at least I hope so. Again, it's African countries under war where it's complicated to get to; to survive there; and to leave from there. However, once you'll succeed, you'll get a chance to spend some non-recurring

encounters that will move your live into a completely new level.

Are you still excited about Slovakia after visiting all such interesting places?

Yes, of course! Slovakia is a beautiful country. We have everything, except of the sea, on a small area: mountains, caves, lakes, rivers. Slovakia is amazing. I can always go to the same places and always enjoy them like it was the first time.

What is your favorite place here at home?

I have two such places in Slovakia: the first one is Považský Inovec; the second one is the Fatra Mountains. They are better than the Tatras.

What is your next expedition?

I'm planning two expeditions: Angola and Madagascar (crossing of the eastern part).

Could you tell as at the very end, why should people travel and get to know new countries and people?

If you want to move your mind and your being you have to learn new things. Unfortunately, that's the only way. You can educate yourself either from the books or from the life experience. Traveling is one of the ways how to push one's limits and how to grow from inside. One can see and encounter a lot in the world, compare this and bring it home. Even the simple Jan from the fairy tale returned home smart 😊. That's the reason why I wrote my first book, so that people travel and explore. That's how they can live their lives fully and independently.

Pictures: Ivan Bulík, www.ivanbulik.sk
Questions prepared by Dagmar Staňová

Za morom už netreba cestovať ďaleko, na Liptove majú svoje vlastné. Právě morské vlny nájdete v GINO PARADISE Bešeňová. Je tu najväčší bazén s morským vlnobitím na Slovensku. V Bešeňovej nájdete najlepší vodný raj, kde nájdete najlepšiu zábavu rodiny, relax tí starší a adrenalín všetci.

Zábava pre rodinky

Niet ideálnejšieho miesta na strávenie letnej dovolenky so svojou rodinou ako aquapark GINO PARADISE Bešeňová. V rozľahlom vodnom raji nájdete nikdy nekončiacu zábavu vo vonkajších aj vnútorných bazénoch s čírou vodou, detským vodnom svete s hradom a vodnými atrakciami. Pre deti všetkých vekových kategórií sú pripravené tobogany a šmýkačky, skákacie hrady a nafukovanie atrakcie. Rodičia môžu svoje ratolesti zveriť do rúk profesionálneho babysittingu a vychutnať si tak relax v ekluzívnom Wellness & Spa. Jedinečný saunový svet ponúka relax v 5 saunách, tepidáriu a vírivke, masážne sprchy doprajú telu absolútny pocit uvoľnenia. K dokonalému relaxu prispievajú masáže rôzneho druhu. Počas celého leta v areáli prebiehajú skvelé animačné aktivity pre malých i veľkých.

GINO PARADISE BEŠEŇOVÁ

Relax pre starších

V GINO PARADISE Bešeňová si vychutnáte neopakovateľný relax v 7 geotermálnych bazénoch s vodnými atrakciami, masážnymi kreslami a podvodnými chrličmi. Vďaka svojmu unikátnemu zloženiu má voda v bazénoch blahodarné účinky na pohybové a dýchacie ústrojenstvo a pozitívne dermatologické účinky.

GINO PARADISE

20 bazénov
15 toboganov a šmýkačiek
5 barov, 5 reštaurácií
4 **** hotely priamo v areáli

Adrenalín pre mladých

Nikde inde nezažijete toľko adrenalínu, ako v GINO PARADISE Bešeňová. V zábavno-adrenalínovej zóne nájdete 30 m vysokú toboganovú vežu, na ktorú výjdete po 128 schodoch. Z veže ústi 6 toboganov – najrýchlejšie a najdlhšie tobogany na Slovensku. Zážitok z rýchlosti 60 km/h si vychutnáte len v GINO PARADISE. Zmerať sily so svojim súperom si môžete na formulovom tobogane s časomierou. Ak by ste adrenalínu nemali dosť, čakajú na vás pravé morské vlny, neuniknete vlne Tsunami, ktorej výška má neuveriteľné 2 metre. Po skvelých zážitkoch si doprajte občerstvenie v našich reštauráciách a baroch.

GINO PARADISE BEŠEŇOVÁ, Bešeňová 136, 034 83 Bešeňová, + 421 44 430 77 00, info@ginoparadise.sk, www.ginoparadise.sk

GINO PARADISE BEŠEŇOVÁ

OTVORENÉ 365 DNÍ

WWW.GINOPARADISE.SK

Let us invite you to spend beautiful summer in High Tatras.

www.hotelkukucka.sk

www.residenceskukucka.sk

www.humnotatry.sk

Enjoy our hot summer packages – find out more at hotelkukucka.sk, find us on [f/HotelKukucka](https://www.facebook.com/HotelKukucka) or contact our friendly staff directly.

Kukucka residences - one of the most beautiful properties in Slovakia for sale: residences with breathtaking mountain views, ski-in location, available living floor spaces: 45-125m², fully equipped with exclusive natural materials, private wellness centre, fitness, highspeed wi-fi internet, HD TV, LED lighting, children's play area, playground, au-pair services, assistance services by Hotel Kukucka 4*, housekeeping, front desk 24/7, Kukucka restaurant and bar, cigar meeting room, owner's club. Facility services provided by ESIN facility*. Prices from 133 333 €, last 23 residences available for sale.

For more informations please contact our sales manager Mrs. Martina Pokrývková, m.pokryvkova@esin.sk, +421 911 470 124, ESIN group, a.s.

Radenov dom
v Čičmanoch.
The Raden house
in Čičmany.

Zo života našich pradedov

V čase, keď všetko beží rýchlo vpred, nám dobre padne, ak sa na chvíľu zastavíme a obzrieme späť. Ak namiesto do chladných presklených budov vkročíme do malej útulnej izbičky, kde žilo spolu aj niekoľko generácií. V kúte stojí pec s hrncami, v ďalšom sú rozložené krosná, v inej izbe masívna drevená posteľ s ťažkými perinami. Skanzeny - múzeá v prírode, sú trojrozmerné ukážky života našich dedov, pradedov, praprapra.... Ich bývania, práce,

odievania či zábavy. Je tu trochu prítmie, niečo zvláštne vo vzduchu. Žeby nostalgia? Vďaka múzeám v prírode je uchované to, čo zub času nemilosrdne nahľadáva. Sú sem prenesené kúsky po kúsku celé budovy z oblastí, kde by už nemohli zotrvať.

Vlkolínec

Vlkolínec však nemožno nazývať skanzenom, pretože ide o "živú" pôvodnú obec, zacho-

vanú v neporušenej podobe a dodnes obývanú. Medzi jej 20-timi trvalo žijúcimi obyvateľmi prevažujú ľudia v strednom veku a deti. Práve oni často ochotne znášajú návštevy turistov, ktorí si mylne myslia, že každý dom v obci je súčasťou múzea.

Malebná obec učopená na pomedzí pohoria Veľká Fatra pod vrchom Sidorovo je súčasťou mesta Ružomberok. Jej počiatky siahajú do 14. storočia. Do Vlkolínca - pamiatkovej rezervácie ľudovej architektúry, každoročne prídť množstvo návštevníkov z celého sveta. Najmä v letných prázdninových mesiacoch je to 300 - 400 návštevníkov denne.

Mesto Ružomberok v tesnej spolupráci s miestnym Občianskym združením Vlkolínec pre nich pripravuje zaujímavé akcie, napr. pravidelné ukážky dnes už takmer zabudnutých remesiel. Výnimočnosť Vlkolínca uznalo aj UNESCO jeho zápisom do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva dňa 11. 12. 1993.

Čičmany

Vo svete nemenej známou je vďaka miestnym výrazným ornamentom i po dvoch posledných olympiádach aj obec Čičmany. Rázovitá, najvyššie položená obec v Žilinskom okrese leží v kotline Strážovských vrchov pri prameni rieky Rajčianka.

Čičmianske drevenice pomalované bielymi jednoduchými opakujúcimi sa motívami (čiarky, kríže, kolieska, kľukaté línie, baranie rožky...) pripomínajú perníkové chalúčky. Takáto výzdoba stien sa vyvinula až neskôr. Spočiatku malo maľovanie vápenným náterom ochrannú funkciu pred škodcami a vplyvmi počasia.

Rovnaké vzory ako na domoch sa objavujú aj na výšivkách zdobiacich čičmianske kroje. V súčasnosti sa nimi inšpirovali a na oblečení našich olympionikov ich použili aj tvorcovia športových odevov.

V roku 1977 bol súbor zachovaných dreveníc na dolnom konci obce vyhlásený za pamiatkovú rezerváciu ľudovej architektúry. Jej súčasťou je tzv. Radenov dom z roku 1924 - posledný poschodový dom v obci. Dom č. 42 z roku 1913 zasa reprezentuje tradičné usporiadanie trojprístorových prízemných domov s podstrešnými komorami, v ktorých spoločne bývali až 4 rodiny. Stále expozície v týchto objektoch nám približujú život, prácu a duchovnú kultúru čičmianskeho ľudu.

Ľubovniansky skanzen

Pod stredovekým hradom Ľubovňa sú roztrúsené maľované drevené chalúčky. Z okolia Starej Ľubovne sem boli premiestnené obytné domy (1900-1935), hospodárske stavby, sezónne poľné obydlia,

technické pamiatky. Ich dominantou je národná kultúrna pamiatka - gréckokatolícky kostolík sv. Michala Archanjela z Matysovej z roku 1833. V jeho interiéri sa nachádza barokový ikonostas z roku 1756 a vzácne ikony datované do polovice 17. storočia. Aj dnes sa tu počas významných sviatkov konajú liturgie a pobožnosti v staroslovienskom jazyku (5. 7. 2014 na sviatok sv. Cyrila a Metoda). Spoločne tak tieto objekty a všetky exponáty v exteriéri i interiéroch približujú návštevníkom spôsob života Slovákov, spišských Nemcov, Rusínov, Goralov, Židov a Rómov. Po stáročia žili vedľa seba, pracovali, zabávali sa, slávili významné sviatky. Život v múzeu spestrujú nielen podujatia zamerané na prezentáciu zvykov, tradičných činností, remesiel a folklóru, ale chov zvierat, hydiny a pestovanie tradičných plodín. Začiatkom augusta to bude aj prezentácia včelárstva.

Múzeum slovenskej dediny, Martin - Jahodnícke háje

Múzeum slovenskej dediny v Martine je najväčšou expozíciou ľudovej architektúry, bývania a života ľudí na Slovensku. V súčasnosti je múzeum rozdelené do štyroch celkov - Orava, Liptov, Kysuce-Podjavorníky, a Turiec, ktoré sa snažia podať ucelený obraz

Čičmany - predná izba, dom č. 42.
Čičmany - front room, house no. 42.

Čičmianska výšivka.
Čičmany needlework.

From the life of our great-grandfathers

In a time when everything runs quickly forward, it suits us well if we can stop for a moment and take a look back. If instead of into cold glass buildings we step inside a small, cosy room where several generations lived together. In the corner stands a stove with pots, in another are looms, in still another is a massive wooden bed with heavy feather quilts. Skanzens – outdoor museums in nature – are a three-dimensional illustration of the life of our grandfathers, great-grandfathers, our great-grand-... their housing, their work, their clothing and their amusements. It is a little dark here, something special in the air. Perhaps nostalgia? Thanks to museums in nature, that, which time has unmercifully gnawed away at, stays preserved. Whole buildings are brought here, piece by piece, from regions where they could no longer endure.

o spôsobe života na severozápade Slovenska. Návštevník tak má na jednom mieste možnosť porovnať rozdiely v jednotlivých regiónoch. "Funkčná" krčmíčka z Oravskej Polhory, kostolík z Rudna, kde sa aj dnes konajú sväté omše či svadobné obrady. Knajpozoruhodnejším patria aj zemianska usadlosť z Vyšného Kubína z roku 1748, filagória zo Slovenského Pravna s cennými doskovými maľbami z roku 1792, rekonštruovaná voziareň či remeselné dielne (klobučnícka a súkennícka), zariadená murárska usadlosť z Vavrišova, elementárna škola z Petrovíc. K najnavštevovanejším podujatiam patria Michalský jarmok, Detská nedeľa, Hasičská nedeľa, Vianoce na dedine.

Múzeum slovenskej dediny v Martine. / Museum of the Slovak Village in Martin

Múzeum liptovskej dediny. / Liptov Village Museum.

Kaštieľ z Parížoviec. / The manor house from Parížovce.

Múzeum oravskej dediny, Zuberec

Pod Roháčmi v dedinke Zuberec, časť Brestová bolo vystavané múzeum v prírode z objektov pôvodne postavených v rôznych častiach Oravy. Nájde tu Dolnooravský rínek - námestíčko s trhoviskom, kostol s cintorínom, prejdeme sa Hornooravskou ulicou s radovou zástavbou. V horskom prostredí sú rozptýlené goralské usadlosti so sezónnymi stavbami, alebo sa zastavíme pri vodnom mlyne a valche pri potoku Studená. Súčasťou expozície Dolnooravského rínku je aj Zemianska kúria rodiny Meškocov z roku 1752. Ako spomínajú starší miestni obyvatelia, v jednej časti bola zriadená súkromná latinská škola, v ktorej sa učil aj významný slovenský básnik P. O. Hviezdoslav. V skanzene sa snažia nielen o ukážku architektúry a vnútorného vybavenia objektov, ale najmä o ich zasadenie do prirodzeného prostredia slúkami, pasienkami, poliami, kde ľudia trávili podstatnú časť

MSD Martin, interiér. / MSD Martin, interior.

MSD Martin, krosná. / MSD Martin, looms.

života, starajúc sa o obživu. Pestovanie tradičných plodín (bôb, hrach, fazuľa) a chov domácich zvierat aj dnes dotvára čulý ruch "v dedine". Pre množstvo návštevníkov je pripravený celoročne pestrý program. Počas prázdnin to budú pravidelné akcie - Ozveny tradícií a Remeslá na dedine, ale aj tradičné Podroháčske folklórne slávnosti.

Múzeum liptovskej dediny, Pribilina

Medzi drevenými domcami roľníkov a remeselníkov z Liptova sú v skanzene v Pribiline neprehliadnuteľné kamenné stavby z obdobia stredoveku.

Nie sú tu iba obydlia zobrazujúce život chudobných vrstiev, ale i ukážky zo života vyššie postavených zemanov. Skanzen prináša celistvý pohľad na stredoveké sídlo s jeho výsadbami. Mnohé objekty sem boli premiestnené zo zátopových oblastí pri budovaní priehrady Liptovská Mara. Pred zničením bol zo zátopovej obce Liptovská Mara zachránený a premiestnený aj kostol Panny Márie s pozostatkami pôvodných nástenných maľieb. Zo 14.-16. storočia pochádza vzácný goticko-renesančný kaštieľ z Parížoviec, najstaršie zachované zemianske sídlo na Liptove. Ako sa kedysi učili naši pra-

dedovia v škole, si môžeme predstaviť v expozícii jednotriedovej dedinskej školy z Valskej Dubovej. Dnešné deti si to môžu vyskúšať na improvizovanom vyučovaní. Ani v Múzeu Liptovskej dediny nenechávajú dedinu zaspáť. Počas celého roka sa tu venujú paličkovaniu, čipke, včelárstvu, pečeniu chlebička. Nájdu si ale čas aj na spev a tanec na Liptovskej svadbe či Liptovskej zábave.

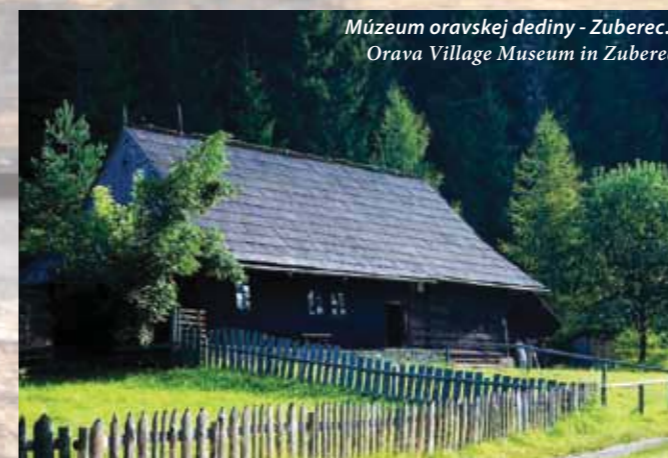
Architektúra, kultúra a život v jednotlivých regiónoch Slovenska boli pestré a rozdielne. Aj to zrejme bolo podnetom k vzniku širokého spektra skanzenov - múzeí

Interiér kostola v Pribiline. / Interior of the church in Pribilina.

v prírode. Každé je výnimočné, či už spomínané múzeá, alebo mnohé ďalšie, napr. výnimočné obydlia v Brhlovciach vytesané priamo do skál. Skanzeny v Humennom, Svite, habánske vo Veľkých Levároch alebo banické múzeá v prírode pri Banskej Štiavnici alebo na Hornej Nitre.

Za pomoc pri tvorbe článku ďakujeme Mgr. Pavlovi Janákovi, Mgr. Monike Pavelčíkovej, – etnografke múzea Stará Ľubovňa Mgr. Kataríne Zacharovej – etnologicke Považské múzeum v Žiline. Foto: archív autorky, MOD Zuberec, MSD Martin, MLD Pribilina, OZ Vlkolínec, Čičmany - Anna Kucharčíková, archív PMZA, Archív Ľubovnianskeho múzea

Múzeum oravskej dediny - Zuberec. / Orava Village Museum in Zuberec.

Hrnčiarska dielňa - bývalá sýpka, MOD Zuberec. / Pottery workshop - former granary, MOD Zuberec.

Jarmok v Múzeu oravskej dediny. / Crafts fair in the Orava Village Museum.

Drevenice pod hradom Ľubovňa. / Wooden houses beneath Ľubovňa Castle.

Kostolík sv. Michala Archanjela z Matysovej. / The Church of St. Michael Archangel from Matysová.

Ľubovniansky skanzen. / The Lubovňa Outdoor Folk Architectural Museum.

Vlkolíneec

It's not possible to refer to Vlkolíneec as a skanzen, however, because it is a "living" original village, preserved in uninterrupted form and still inhabited. Among the 20 or so people still living here, people of middle age and children predominate. They are often willing to endure the visits of tourists who mistakenly think that every house in the village is a part of the museum. The picturesque village, tucked into the Veľká Fatra Mountains beneath the Sidorovo peak, is a part of the town of Ružomberok. Its beginnings reach back to the 14th century. Many visitors from all over the world come each year to Vlkolíneec – a listed reservation of folk architecture. In the summer holiday months in particular this represents 300 - 400 visitors daily. The town of Ružomberok, in close cooperation with the Civic Association Vlkolíneec, prepares interesting events for them, e.g. regular demonstrations of crafts that are today nearly forgotten. The excellence of Vlkolíneec

has also been recognised by UNESCO, which added the village to its list of world cultural and natural heritage on 11 December 1993.

Čičmany

No less known in the world thanks to its local notable ornamentation and after the last two Olympic Games is the village of Čičmany. The distinctive village, the highest placed in the Žilina district, lies in the basin of the Strážov Mountains near the spring of the Rajčianka stream. Čičmany's wooden houses painted with simple white repeating motifs (lines, crosses, wheels, kinked lines, rams horns...) recall gingerbread houses. Such decorative walls were a later development, however. At the beginning the painting with a lime coating had a protective function, to prevent damage and the affects of weather. Patterns similar to those on the homes are also found in the decorative embroideries of the Čičmany folk costume. At present they also serve an inspira-

tional function, as these patterns were used by the creators of the sportswear of our Olympic athletes.

In 1977 a set of preserved wooden homes at the lower end of the village was declared as a listed reservation of folk architecture. A part of this is the so-called Raden house from 1924 – the last two-story house in the village. House no. 42 from 1913 again represents a traditional arrangement of a three-room ground-floor house with roofed chambers, in which four families lived commonly. The permanent exposition in these buildings will bring you closer to the life, work and spiritual culture of the people of Čičmany.

The Ľubovňa skanzen

Beneath the medieval Ľubovňa Castle a collection of small wooden cabins is scattered. Residential homes (1900-1935), agricultural buildings, seasonal granaries and technological monuments were brought here from the surroundings of Stará Ľubovňa. The dominant building among them is the national

cultural landmark – the Greek-Catholic Church of St. Michael Archangel from the village of Matysová from the year 1833. Its interior houses a baroque iconostasis from the year 1756 and rare icons dated to the mid-17th century. Still today during important holidays liturgical services and worship are held here in the old Slavonic language (5 July 2014 on the Sts. Cyril and Methodius holiday).

Together these buildings and all of the exhibits in the exterior and interiors show visitors the way of life of the Slovaks, Spiš Germans, Ruthenians, Gorals, Jews and Romanis. Through the centuries they lived alongside one another, worked, amused themselves and celebrated important holidays together. Life in the museum is diversified not only by events focused on presenting the customs, traditional activities, crafts and folklore, but also the breeding of livestock and poultry and cultivating traditional crops. At the beginning of August there will be a presentation of beekeeping.

Museum of the Slovak Village, Martin - Jahodnícke háje

The Museum of the Slovak Village in Martin is the largest exposition of folk architecture, housing and the life of people in Slovakia. At present the museum is divided into four units – Orava, Liptov, Kysuce-Podjavorňky and Turiec – which attempt to

offer a purposeful image of the way of life in northwest Slovakia. A visitor thus has in one place the possibility of seeing the differences in the individual regions: the "functional" little pub from Oravská Polhora, the little church from Rudno, where today holy mass or wedding ceremonies are still held. Among the most noteworthy are the yeoman's estate house from Vyšný Kubín from 1748, a garden house from Slovenské Pravno with valuable paintings on wooden boards from 1792, a reconstructed wagon factory or crafts workshop (hat-maker and cloth-maker), the equipment of a mason's settlement from Vavrišovo and an elementary school from Petrovce. Among the most visited events are the Michael's Day Crafts Fair (Michalský jarmok) Children's Sunday, Fire fighters' Sunday and Christmas in the village.

Orava Village Museum, Zuberec

Beneath the mountain Roháč in the village of Zuberec, the Brestová part, a museum was built in nature from buildings originally standing in different parts of Orava. We find here the Dolnooravský rínek (Lower Orava Square) – a small square with a marketplace – and a church with a cemetery. We pass along Hornooravská ulica (Upper Orava Street) with a row of buildings. Goral settlements with sea-

sonal buildings are scattered in a mountain environment, or we stop at the water mill and wash basin by the Studená stream.

A component of the exposition of the Dolnooravský rínek is also the Yeoman's estate house of the Meškov family from 1752. As the older local residents recall, in one part was a private Latin school in which the important Slovak poet Pavol O. Hviezdoslav taught.

In the skanzen they not only attempt to show the architecture and the internal furnishings of the buildings, but especially their placement into the natural environment, with meadows, pasture and fields where people spent most of their life, tending to them and earning a living. The cultivation of traditional crops (French beans, peas, beans) and the breeding of domestic animals today are topped off by the cheery bustle "in the village". A varied year-round program is prepared for the many visitors. During the holidays there will be regular events: Echoes of Tradi-

tions and Crafts in the Village, as well as the traditional Podroháč Folklore Festival.

Liptov Village Museum, Pribylina

Among the wooden houses of villagers and craftsmen from the Liptov region in the skanzen in Pribylina are stone buildings from the Middle Ages. The dwellings here don't only give a picture of the life of the poor classes but also illustrate the life of the position of yeomen, or estate owners. The skanzen brings an overall view of a medieval settlement with its various privileges. Many buildings were relocated here from the area that was submerged upon building the dam for the Liptovská Mara reservoir. Prior to being inundated with water the Church of the Virgin Mary with the remnants of its original wall paintings was relocated from the village of Liptovská Mara.

A rare Gothic-Renaissance manor house from the village of

Parížovce, the oldest such preserved yeoman's mansion in the Liptov region, dates from the 14th -16th centuries.

You can imagine how our great-grandfathers were once taught in our schools in the exposition of the one-room village school from Valaská Dubová. Today's children can try an improvised lesson.

Not even the Liptov Village Museum will allow a village to sleep. During the course of the entire year here the locals devote themselves to bobbin work, lace making, beekeeping and the baking of bread. They also find time for song and dance at a Liptov wedding or a Liptov dance.

The architecture, culture and life in the individual regions of Slovakia were diverse and varied. But this was obviously the stimulus for the origin of a wide spectrum of skanzens, or museums in nature. Each of them, whether the already mentioned museums or one of the many others, such as the marvellous dwellings in Brhlovce, cut directly into a cliff, is exceptional. Other skanzens include those in Humenné and Svit, the Haban skanzen in Veľké Leváre or the mining museum in nature near Banská Štiavnica or in the Horná Nitra.

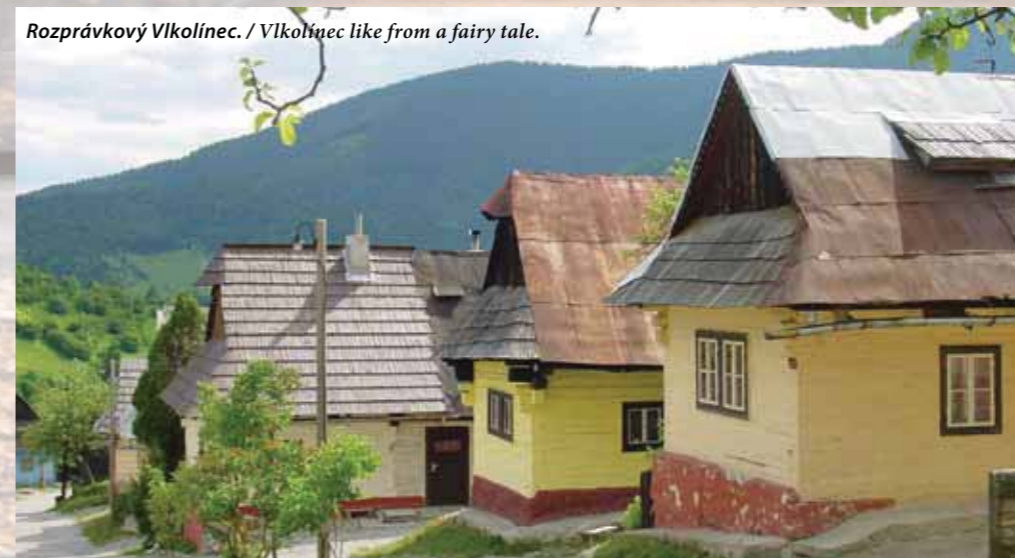
For help in the creation of the article we wish to thank

Mgr. Pavel Janák,
Mgr. Monika Pavelčíková - Ethnographic Museum, Stará Ľubovňa
Mgr. Katarína Zacharová - ethnologist, Považské Museum in Žilina.
Photo: archive of the authors, the museums involved, OZ Vlkolíneec, Čičmany - Anna Kucharčíková, archive PMZA, Archív Ľubovnianskeho múzea

Podujatie - poďakovanie za úrodu. / Event - thanksgiving for the harvest.

Rozprávkový Vlkolíneec. / Vlkolíneec like from a fairy tale.

Vlkolíneec, interiér. / Vlkolíneec, interior.

TATRATEA - Silný originál zo srdca Tatier

Produkty spoločnosti KARLOFF, ktoré majú trvalé miesto v kategórii prémiových značiek, spotrebiteľia dobre poznajú pod nálepkou kvality, odlišnosti a neustálych inovácií. Na ich čele stojí Tatranský čaj - TATRATEA.

Áno, je z Tatier, no nemusíte ho piť len v zime. Výborne chutí tak čistý, miešaný len s ľadom, ako aj súčasť osviežujúceho koktejlu. V poslednej dobe narastá počet konzumentov, ktorí siahajú po kvalitných likéroch a využívajú ich práve pri príprave longdrinkov. „Bylinné likéry zaznamenávajú stúpajúci trend, nielen v strednej Európe, ale i v Rusku a iných krajinách, v ktorých pôsobíme, alebo sa *chystáme vstúpiť*“, potvrdzuje Ján Semaňák, riaditeľ spoločnosti KARLOFF, ktorá sa celosvetovo presadila svojou značkou TATRATEA.

Podľa slov Jána Semaňáka v dnešnej dobe vo všeobecnosti platí, že ak nemáte výnimočný produkt, kdekoľvek vo svete sa presadíte len veľmi ťažko: „My máme to šťastie, že TATRATEA má všetky atribúty brandu PREMIUM - energizujúcu odlišnosť, relevantnosť tejto odlišnosti, úctu, či vážnosť zo strany zákazníka a znalosť. Našou skúsenosťou je, že krajiny na východ od nás považujú Slovensko za súčasť vyspelej Európy a produkt bez výhrad akceptujú - i keď je pre nich drahší. Na druhej strane, krajinám na západ sa nechce veriť, že takýto produkt mohol vzniknúť práve na Slovensku.“

Aj preto bol TATRATEA v nedávnej minulosti prihlásený do viacerých renomovaných zahraničných súťaží. Výsledok milo prekvapil. Získal niekoľko prestížnych ocenení tak za dizajn, ako za kvalitu - väčšinu z nich ako prvý produkt z bývalého Československa i zo strednej a východnej Európy.

A čo je na ňom také výnimočné, že si nachádza čoraz viac priaznivcov nielen na Slovensku, ale aj v iných krajinách? Dizajnovo unikátna fľaša bez hrdla evokujúca termosku so špeciálnym uzáverom, s celoplošnou dekoráciou a najmodernejšou hot-stamping potlačou. Popri dizajne je to v neposlednom rade jeho obsah - mix extraktov prvotriedneho čaju a vybraných liečivých bylín, duba, prírodných ovocných štiav a ovocných destilátov, invertovaného naturálneho cukru, kvalitného liehu a čistej tatranskej vody.

V závere minulého roka KARLOFF uviedla 5 nových druhov TATRATEA v dvoch nových sériách. Druhá séria je viac ovocná ako čajová a je inšpirovaná svetom - okrem rozšírenia druhov čajov sa firma inšpirovala ingredienciami zaužívanými na piatich rôznych kontinentoch. Tretia séria bez cukru predstavuje čajovo-bylinné digestívy s osobitou receptúrou. Hlavný dôraz sa kladie na ich bylinné zloženie a výrobu bez pridania cukru. Sú obohatené o extrakty zo stévie a fig. V roku 2014 by spoločnosť chcela uviesť ďalšie tri produkty v druhej sérii. V akých príchutiach? To sa radi necháme prekvapiť...

Vďaka širokej škále produktov v stupňovitosti od 17% do 72% v rôznych príchutiach si nájde spotrebiteľa v každej vekovej skupine, rovnako mužov i žien, ktorí si radi doprajú to najlepšie. A práve preto je to jeden z najpredávanejších bylinných likérov na Slovensku, podľa slov jeho tvorca dokonca novodobý národný liehovinový nápoj s globálnym potenciálom. Pre Slovákov doma sa stal národným nápojom, pre Slovákov v zahraničí talizmanom z domova.

TATRATEA - a strong original from the heart of the Tatras

The products of the company KARLOFF, which have a permanent place in the category of premium brands, are well known by consumers under the label of quality, diversity and continuous innovation. At its forefront stands TATRATEA.

Yes, it is from the Tatras, but you don't have to drink it only in winter. It has a fine taste straight, mixed only with ice or as part of a refreshing cocktail. In recent times the number of consumers who are looking for quality liqueurs and who use them for making mixed drinks has grown. "Herb-based liqueurs are showing a rising trend, not only in Central Europe but also in Russia and in the other countries, where we operate or where we are preparing to operate", confirms Ján Semaňák, director of the company KARLOFF, which has placed its TATRATEA brand on markets all over the world.

According to Ján Semaňák it generally applies in today's world that if you do not have an excellent product, you will have difficulty placing it on markets in anywhere in the world: "We're lucky that TATRATEA has all the attributes of a PREMIUM brand - an energizing distinctiveness, the relevance of this distinctiveness, respect or seriousness from the side of the customer and knowledge. Our experience is that countries to the east of us consider Slovakia as a component of mature Europe and they will accept a product without reservations - even if it is more expensive for them. On the other hand, countries to the west of us don't want to believe that such a product could originate here in Slovakia."

And therefore TATRATEA was in the recent past entered into several renowned foreign competitions. The results were a pleasant surprise. It received several prestigious awards for

design and quality, and in the majority of cases it was the first product from the former Czechoslovakia and from Central and Eastern Europe to do so.

And what about it is so extraordinary that it soon found more and more fans not only in Slovakia but also in other countries? The uniquely designed bottle without a neck evokes a thermos with a special cap, with surface-wide decoration and the most modern hot-stamping printing. Alongside the design and no less important is the mix of extracts of first-class tea and selected curative herbs, oak, natural fruit juices and fruit distillates, inverted natural sugar, quality alcohol and pure water from the Tatra Mountains.

At the end of last year KARLOFF introduced 5 new types of TATRATEA in two new series. The second series is more fruity than tea-like and is inspired by the world - in addition to the distribution of types of tea, the company was inspired by ingredients used on five different continents. The third series, without sugar, represents a tea-herbal digestive with a special recipe. Primary emphasis is placed on their herbal ingredients and production without added sugar. They are enhanced with extracts from sweet leaf and figs. In 2014 the company wants to introduce three more products in the second series. What flavours will they be? We'll let that be a surprise...

Thanks to the wide scale of products in degree from 17% to 72% in different flavours, a consumer in every age group will be found, women and men alike, who want only the best. And that's why this is one of the best-selling herb liqueurs in Slovakia, according to its creator, even a new age national alcoholic beverage with global potential. For Slovaks at home, it's become a national drink; for Slovaks abroad a talisman from home.

www.karloff.sk TATRATEA

ANDREA SHOP

Biela technika
Čierna technika
Počítačová technika

www.andreashop.sk

Spoločnosť Andrea shop oslávila koncom minulého roka dvadsiate výročie svojho založenia. Počas tohto obdobia sa vypracovala na **jedného z najvýznamnejších distribútorov kvalitnej bielej, čiernej ale tiež IT techniky**. Dnes patrí medzi najvyhľadávanejšie eshopy na Slovensku.

Od minulého roka spustil Andrea shop aj internetový predaj v susednom Česku na www.andreashop.cz.

Okrem eshopov spoločnosť prevádzkuje aj kamenné predajne Andrea shop plus v Dunajskej Stredě, Šamoríne a Šali.

Produkty sa k záujemcom dostávajú z Centrálného skladu, ktorý zásobuje kamenné predajne aj internetových zákazníkov a je umiestnený neďaleko Dunajskej Stredy na ploche **3000 metrov štvorcových**. Skladom má vyše 17 000 položiek.

O spokojnosti zákazníkov a ich dôvere k internetovému obchodu andreashop.sk svedčia aj mnohé certifikáty ako napríklad - SAEC Bezpečný nákup, Pricemania.sk - Overený obchod, Najnakup.sk - Obchod odporúčaný zákazníkmi, Heureka.sk - Overené zákazníkmi.

Andrea shop zastupuje špičkové, svetovo známe značky – Apple, Samsung, Philips, LG, Indesit, Hotpoint, Gorenje, Electrolux, Whirlpool, Beko, Bosch, Sony, Panasonic a mnohé iné. Spoločnosť Andrea shop, v snahe vyjsť zákazníkovi čo najviac v ústrety, postupne rozširuje sortiment v eshope o nové produkty, ako napríklad pneumatiky, hračky, plienky, trampolíny, čistiace prostriedky, pracie prášky, záhradný nábytok, či záhradnú techniku.

Company Andrea shop celebrated its twentieth anniversary since its founding at the end of last year. During this period, the company has become **one of the most important distributors of high-quality home appliances, electronics and IT**. Today, Andrea shop is one of the most frequented e-shops in Slovakia.

Last year, Andrea shop also launched online sales in the neighbouring Czech Republic at www.andreashop.cz.

In addition to e-shops, the company also operates outlets called “Andrea Shop Plus” in Dunajská Streda, Šamorín and Šala.

Products are delivered to customers from a Central Warehouse that supplies outlet shops as well as internet customers, and is located near Dunajská Streda, covering an area of **3000 square metres**. The warehouse holds over 17 000 items on stock.

Customer satisfaction and confidence in the online andreashop.sk is proven by the many certificates, such as SAEC Safe Shopping, Pricemania.sk - Validated Shop, Najnakup.sk - Shop Recommended by Customers, Heureka.sk - Approved by Customers.

Andrea shop offers high-end, world-known brands – Apple, Samsung, Philips, LG, Indesit, Hotpoint, Gorenje, Electrolux, Whirlpool, Beko, Bosch, Sony, Panasonic, and many others. The company Andrea shop seeks to fully satisfy its customers and, therefore, is gradually enlarging its e-shop assortment with new products, such as tires, toys, diapers, trampolines, cleaning products, washing powders, garden furniture and gardening equipment.

AJ | ARMANI JEANS
DIESEL® FOR SUCCESSFUL LIVING
CENTRAL
Predajňa Central
tel.: +421 948 777 315
Metodova 6, Bratislava

DIESEL® FOR SUCCESSFUL LIVING
aupark
tel.: +421 911 706 710
Einsteinova 3541/18
Bratislava

Galéria
SAMSUNG
CENTRAL tel.: 0915 889 779
Metodova 6, Bratislava

PHILIPS
Najdete nás na FB: Philips Polus
Polus City Center
Vajnorská 100, Bratislava

Zelené byvanie

Pasivita sa ako vlastnosť ľudí veľmi necení. Združenie ArTUR (Architektúra trvalo udržateľného rozvoja) však v presadzovaní myšlienok udržateľného stavania, obnovy a bývania, pasívne určite nie je. Predsedníčka združenia Zuzana Kierulfová, ktorá nám pomohla zorientovať sa v tomto zelenom bývaní, sama navrhuje domy, kde pojem PASÍVNY je naopek veľkým plusom.

Aký je rozdiel medzi pojmi ekologický, nízkoenergetický, pasívny?

Ekologická aj zelená architektúra je pojem, ktorý nám navodzujú architektúru využívajúcu rôzne prvky prírody, hoci v súčasnosti sa k tomu začína pridávať aj šetrenie energie. Nízkoenergetická a pasívna architektúra sú zamerané len na spotrebu energie. Nízkoenergetické domy - majú zlepšenú izoláciu tak, že majú spotrebu tepla na vykurovanie 50 kWh/m²/rok. Mali by mať

riadené vetranie s rekuperáciou tepla a zníženú vzduchovú priepustnosť cez netesnosti a konštrukciu. Pasívne domy - sú veľmi dobre tepelne izolované s využitím pasívnych solárnych ziskov. Majú spotrebu tepla na vykurovanie do 15 kWh/m²/rok (pri obnove starých domov 25 kWh/m²/rok). V kritériách je obmedzená aj energia na chladenie a ostatná elektrická spotreba, takže riešenie je komplexnejšie. Teplo sa šetrí dobrou izoláciou, riadeným vetraním a veľmi malou vzduchovou priepustnosťou cez netesnosti a konštrukciu.

Aké materiály sa používajú pri ich výstavbe?

Ak chceme postaviť dom, ktorý by najmenej negatívne vplýval na životné prostredie, bol by to pasívny dom z prírodných materiálov v kombinácii s recyklovanými. Na Slovensku sú dostupné a používajú sa prírodné materiály ako sú: drevo, hli- na, slama, konope, ovčia vlna,

drevovláknó, korok. Z recyklovaných materiálov sú vhodné: rozvláknená (fúkaná) celulóza, penové sklo, plné pálené tehly a drevo z rozobratých stavieb. Na strechu EPDM fólia a vegetačná vrstva. Prírodné materiály sú vhodnými, overenými a trvácny- mi stavebnými materiálmi. Vedia vytvoriť prostredie, ktoré je nám prirodzené, udržiavajú príjemnú a rovnomernú vlhkosť prostredia a teda pozitívne vplývajú na naše zdravie. Takéto bývanie je potom vhodné aj pre alergikov. Oplatí sa to kombinovať s riadeným vetraním a pelovým filtrom a potom sa stáva dom najlepším útočiskom proti sennej nádche. Prírodné materiály neobsahujú prchavé látky a teda aj práca s nimi je zdravšia a príjemnejšia. Z ekologického hľadiska, ak použijete prírodné materiály, podporíte regionálnu výrobu aj pracovnú silu; použijete materiály, ktoré majú menej zabudovanej energie a majú jednoduchú recykláciu priamo u vás na záhradke alebo v dome.

Pri práci tak nevytvoríte nechcený odpad, ktorý treba vyvieť na skládku.

Je potrebné pri stavbe takého- to typu domu povolávať špeciálnych odborníkov?

Dom z prírodných materiálov sa dá stavať aj svojpomocne, no určite sa nedá v tom prípade vyhnúť aj chybám. Pasívny štandard je o niečo ťažšie v súčasnej dobe stavať svojpomocne. Samotní architekti a remeselníci majú zatiaľ s kvalitou stavby, ktorú pasívny štandard vyžaduje, problémy.

Hrá pri stavbe takýchto domov poloha – teplé či chladné oblasti na Slovensku, svetové strany, rovina, kopce...?

Samozrejme – lokalita a orientácia domu vždy hrala tú najdôležitejšiu úlohu. To iba ignorancia ľudí a snaha o šetrenie na projekte rozšírila katalógové domy, ktoré sú používané bez ľadu a skladu, bez akceptovania dôležitých a logických zásad.

Pri pasívnych domoch je orientácia na juh a bez tienenia inými domami kľúčová, vzhľadom na to, že sa v zime maximalizujú slnečné zisky a v lete sa dá ľahšie ochrániť proti prehrievaniu previsom strechy.

Sú ekologické či pasívne domy nákladnejšie na výstavbu?

Takéto domy sú nákladnejšie, lebo sú kvalitnejšie - s perspektívou do budúcnosti. Zvýšené náklady sú na kvalitnejšie okná, lepšiu (hrubšiu) izoláciu a riešenie detailov. (Životnosť izolácií je ale oveľa dlhšia, ako obdobie, ktoré sa hodnotí. Po správnom prepočte sa cena za 1 ušetrenú kilowatt hodinu pohybuje pri tepelnej izolácii od 2-6 centov za kWh, teda hlboko pod cenu energie. A navyše netreba zohľadniť v rovnakej miere budúce náklady na likvidáciu alebo budúce náklady vytvorené dnes znečistením prostredia.) Pre pasívne domy sú najvhodnejšie vykurovania založené na malých tepelných čerpadlách rôznych typov, ktoré zároveň produkujú teplú úžitkovú vodu. Dá sa napríklad využiť aj kombinácia akumuláčnej piecky na drevo a slnečných kolektorov. Správne navrhnuté pasívne rodinné domy majú spotrebu pre celú domácnosť, teda všetkých spotrebičov, ohrevu teplej vody aj na vykurovanie niečo medzi 3500 a 5000kWh ročne. Kto vsadí na pasívny štandard má dom, ktorý bude predajný v budúcnosti a kde sa nebude treba báť nákladov na prevádzku.

Sú na Slovensku aj pasívne bytové domy, či iné verejné stavby?

Pripravuje sa niekoľko bytových domov, ktoré sú blízko pasívne- mu štandardu, a je len otázkou času, kedy to bude štandard. Už teraz je bytový trh presýtený, a developeri budú musieť vymyslieť nové argumenty, aby nalákali nájomníkov – pasívny štandard je overený a v zahraničí sa presadil aj práve kvôli finančnej výhodnosti všetkých zainteresovaných.

Je možné z domu postaveného štandardným spôsobom s klasickým ústredným kúrením, vytvoriť dom aspoň sčasti priateľský k prírode?

Väčšina domov sa dá obnoviť na úsporný dom, ktorý využíva prírodné materiály na zateplenie a povrchu v interiéri. Je potrebný kvalitný projekt, ktorým sa navrhne koncepcia zmien, zateplenie, výmena ale-

bo repasovanie starých okien a úpravy vykurovania. K zníženiu tepelných strát napomôže aj obmedzenie vzduchovej priepustnosti vyriešením detailov okolo okien, dverí a napojenia konštrukcií. Regulované vetranie so spätným získavaním tepla je tiež súčasťou úsporného domu, ktorý chceme obnovou dosiahnuť.

Aké typy domov v súčasnosti vyhladávajú slovenskí klienti? Sú klienti na Slovensku otvorení novým materiálom a postupom?

Väčšina slovenských klientov hľadá výstavbu domov v cenovej relácii od 120-160 000 tis €. Záujem je o menšie domy pre štvorčlenné rodiny. Kvalitná stavba dnes stojí minimálne 1000€/m² a súkromný investor si dnes radšej doplatí za kvalitu a úspornosť. Pasívny štandard je možné uplatniť pre akýkoľvek druh stavby a vzhľad. Príkladom môžu byť pasívne domy z ateliéru Createrra, ktoré sú vždy prispôbené investorom a lokalite. Pasívny dom nemusí byť postavený z prírodných materiálov, ale investor, ktorému záleží aj na budúcnosti, sa často nechá prehovoriť na uplatnenie prírodných materiálov v interiéri.

Aké typy domov v súčasnosti vyhladávajú slovenskí klienti? Sú klienti na Slovensku otvorení novým materiálom a postupom?

Väčšina slovenských klientov hľadá výstavbu domov v cenovej relácii od 120-160 000 tis €. Záujem je o menšie domy pre štvorčlenné rodiny. Kvalitná stavba dnes stojí minimálne 1000€/m² a súkromný investor si dnes radšej doplatí za kvalitu a úspornosť. Pasívny štandard je možné uplatniť pre akýkoľvek druh stavby a vzhľad. Príkladom môžu byť pasívne domy z ateliéru Createrra, ktoré sú vždy prispôbené investorom a lokalite. Pasívny dom nemusí byť postavený z prírodných materiálov, ale investor, ktorému záleží aj na budúcnosti, sa často nechá prehovoriť na uplatnenie prírodných materiálov v interiéri.

-dag-
foto: štúdio Createrra, ForDom, s.r.o., združenie ArTUR

Foto: Daniel Veselský

Green housing

Passivity is definitely not a valued virtue in people. However, ArTUR Association ("Architecture of Sustainable Development") is not passive in promoting the ideas of sustainable construction, reconstruction and housing. Zuzana Kierulfová, President of the Association, designs houses where the adjective PASSIVE is a big advantage. She helped us become familiar with green housing.

What is the difference between the concepts of eco-friendly, low-energy, and passive?

Ecological and green architecture is a term that evokes architecture using different elements of nature, although, currently, energy saving is often added to that. Low-energy and passive architecture is focused on energy consumption only.

Low-energy houses have improved insulation, thus having heat consumption of 50 kWh/m²/year for heating. Such houses should have controlled ventilation with heat recovery and reduced air permeability and leakage through the structure.

Passive houses are very well insulated using passive solar gains. They have heat consumption up to 15 kWh/m²/year for heating (25 kWh/m²/year in reconstructed old houses). The criteria also limits energy for cooling and other electrical consumption, so the solution is more complex. Heat is saved through good insulation, controlled ventilation and very little air permeation through leakage and structure.

What materials are used in their construction?

If we want to build a house with the least negative impact on the environment, it would be a passive house from natural mate-

rials combined with recycled ones. In Slovakia, natural materials are available and used. These include wood, clay, straw, hemp, sheep's wool, wood-fibre, cork. Suitable recycled materials include shredded (blown) cellulose, foam glass, solid clay bricks

Is it necessary to hire specialised professionals in the construction of this type of house? Houses made of natural materials can be built in a do-it-yourself manner, but builders will certainly make mistakes. Passive houses are a little harder to DIY

Foto: Daniel Veselský

and wood from disassembled structures. Roofs feature EPDM sheeting and a vegetation layer. Natural materials are appropriate, proven and durable building materials. They can create an environment that is natural to us, maintain uniform moisture-pleasant level of environment, thus having a positive impact on our health. Such housing is then suitable for allergy sufferers. It is advised to combine the above with controlled ventilation and pollen filters, and then the house becomes the best refuge from hay fever. Natural materials do not contain volatile substances, thus even working with them is healthier and more comfortable. In ecological terms, using natural materials promotes regional manufacture and labour force. You use materials with less embodied energy that are easy to recycle directly in your garden or in the house. Working with these materials does not create unwanted waste to be disposed of.

build nowadays. Even architects and craftsmen have so far had problems with the quality of construction required by the passive standards.

Is location important in the construction of such houses? We mean: warm or cold regions in Slovakia, northward or southward orientation, plains, hills, etc. Of course – location and orientation of the house has always played the most important role. That's just ignorance of people and their effort to reduce the project cost, which has helped catalogue houses to expand. They are used haphazardly, without accepting the important and logical principles. In passive houses, southward orientation and no shading by other houses is crucial, given that solar gain is maximised in the winter, and roof overhang can easily help protect against overheating in summer.

Are ecological and passive houses more costly to build? Such houses are more expensive because they are better quality, and they look into the future. Increased costs are induced by better windows, better (thicker) insulation and detailed work. (However, insulation service life is much longer than the period under evaluation. After a correct calculation, the price per 1 saved kilowatt hour due to thermal insulation is 2-6 cents per kWh, which is far below the cost of energy. Furthermore, there is no need to take into account future disposal costs or the future costs created today by environmental pollution.) Passive houses are best heated by systems based on small heat pumps of various types, which also produce domestic hot water. For example, a combination of an accumulation wood stove and solar collectors can also be used. Well-designed passive houses have consumption for the entire household,

including all appliances, domestic hot water and heating, in the range between 3500 and 5000kWh per year. Those who bet on the passive house standard would have a house to be easily marketed in the future, with no need to worry about the cost of the house's operation.

Is it possible for a house built in a standard manner with a common central heating system to create a house at least partially friendly to nature?

Most houses can be renewed into efficient houses that use natural materials for insulation and interior surfaces. It requires a quality project design to propose the concept of changes, insulation, replacement or remanufacturing of original windows, and heating system modifications. Reduction of heat losses is also helped via the restriction of air permeability by resolving details around windows, doors and structural connections. Controlled ventilation with heat recovery is also part of a cost-saving house that we want to achieve by reconstruction.

Are there also passive residential buildings and other public buildings in Slovakia?

Several apartment buildings, which are close to the passive standard, are under preparation. It is only a matter of time when "passive" will become a norm. The housing market is already oversaturated, and developers will have to invent new arguments to entice tenants – passive standard is verified and has gained popularity abroad because of its economic benefits to all stakeholders.

Zuzana Kierulfová architektka a remeselníčka

Zuzana Kierulfová architect and craftswoman

Ste predsedníčkou združenia ArTUR. Ako sa Vám darí presadzovať myšlienky "zelenej" architektúry na Slovensku? Cítite podporu zo strany štátu?

Snažíme sa informovať o možnostiach eko-stavania na veľtrhoch, cez médiá aj internet. Robíme osvetovú kampaň, aby sa tradičné domy nebúrali ale citlivo, so zachovaním charakteru obnovili do lepšieho energetického standardu. Nemáme cieľovú podporu štátu, ale naše snahy boli odmenené tým, že projekty Zelená obnova, obnova starej školy na ekocentrum, či príprava a realizácia niektorých vzdelávacích aktivít sú podporené prostredníctvom Programu švajčiarsko-slovenskej spolupráce v rámci rozšírenej Európskej únie.

Architektonický ateliér Createrra, ktorého ste spoluzakladateľkou, sídli vo výnimočných priestoroch. Ide o prvú samonosnú slamenú kupolu na svete, ktorá má krásne mäkké prírodné línie. Pôsobí živo a prírodne. Ako sa pracuje v takomto prostredí?

Určite naša slamená-hĺnená kupola vytvára príjemné tvorivé prostredie a ukazuje našim klientom, čo dokážu prírodné materiály a aký kvalitný interiér vedľa vytvoriť. „Naša“ slamená kupola v Hrubom Šúri vznikla ako nápad skúseného nemeckého architekta – experimentátora, upraviť obojstranným zrezaním nosné slamené baly tak, aby sa z nich dal jednoducho na sucho postaviť kupulovitý tvar. Pánovi profesorovi sme navrhli, aby stavbu postavil na Slovensku. Na stavbe fyzicky pracovalo aj veľa zahraničných odborníkov na slamené stavanie z celej Európy. Kupola sa stala v strednej Európe prelomovým vzorom využitia slamy nielen ako izolačného, ale aj ako nosného konštrukčného materiálu.

Ako dlho už navrhujete pasívne domy?

Pasívne domy navrhujeme už 7 rokov. 80% našich klientov sme získali na základe referencií, čo znamená, že naši klienti sú s bývaním v pasívnych domoch spokojní. Niekedy nám píše, že s radosťou pozorujú, ako sa ich dom pri mrznúcich vonkajších teplotách bez problémov vykúri zimným slniečkom.

Nosíte v hlave nejaký návrh vysnívaného domu, ktorý by ste rada zhmotnila?

Postavili sme už niekoľko pasívnych domov z prefabrikovaných slamených panelov, ale mojím snom je dosiahnuť čo najjednoduchšie riešenia v rámci slameného domu, aby mohol byť nielen kvalitný ale aj "low cost".

You are President of the ArTUR Association. How do you manage to promote the idea of "green" architecture in Slovakia? Do you feel the support from the government?

We try to inform people about eco-buildings at trade fairs, through media and the Internet. We conduct an edification campaign carrying the message that traditional houses should not be demolished, but sensitively restored to a better energy standard while maintaining their character. We do not have targeted state support, but our efforts have been rewarded. The Green Restoration project, reconstruction of an old school into an eco-centre, and the preparation and implementation of certain educational activities are supported through the Swiss-Slovak Cooperation Program within the enlarged European Union.

The Createrra architectural studio, which you co-founded, resides in special premises. It is the first self-supporting straw dome in the world with beautiful soft natural lines. It looks vivid and natural. What is working in such an environment like?

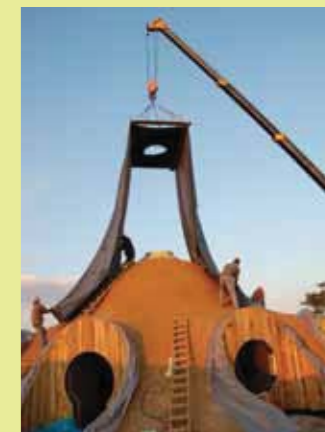
Our straw-clay dome definitely creates a pleasant and creative environment. It shows our clients what natural materials can do, and how they can create a quality interior. "Our" straw dome in the village of Hrubý Šúr originated as an idea of an experienced German architect – experimenter. He proposed to modify carrying straw bales by both-sides trimming so that they could be simply used to build a dry dome shape. We suggested to the professor to build the structure in Slovakia. There were many foreign experts in straw structures from all around Europe physically working on the site. The dome has become a breakthrough in Central Europe – a model using straw not only as insulation, but also as a carrier material of construction.

How long have you been designing passive houses?

I have been designing passive houses for seven years. 80% of our clients were gained on the basis of references. This means that our clients are satisfied with living in passive houses. Sometimes they write us that they are happy to see their houses to heat up at freezing ambient temperatures without any problems with the winter sun.

Are you thinking of some dream house you would like to materialise?

We have built several passive houses from prefabricated straw panels, but my dream is to achieve the simplest solutions for straw houses so that they can be high-quality and yet remain low-cost. www.createrra.sk

What type of houses are currently sought after by Slovak clients? Are Slovak clients open to new materials and processes?

Most Slovak clients look for the construction of houses in the price range from € 120 to 160 thousand. They are interested in smaller houses for four-member families. Today, a quality building costs at least 1000 € / m², and private investors nowadays prefer to pay the price for quality and efficiency. The passive standard is applicable for any kind of construction and appearance. Good examples are passive houses designed by the Createrra studio that are always tailored to the investor and location. A passive house may not be built from natural materials, but the investor caring about the future is often talked into the application of natural materials in the interior.

-dag-, photo: studio Createrra, ForDom, s.r.o., združenie ArTUR

Interiér slamenéj kupoly - Firemné sídlo Createrra (Foto: Kierulfová)

Prečo si vybrať realitného makléra pri predaji Vašej nehnuteľnosti?

Mnoho ľudí si myslí, že pri predaji svojej nehnuteľnosti nepotrebujú spoluprácu realitného makléra alebo realitnej kancelárie lebo si vedia svoju nehnuteľnosť predáť aj sami a tým pádom vedia získať, minimálne o výšku provízie, väčšiu cenu pri predaji. Veď „zavesiť“ svoju nehnuteľnosť na internet vie dnes už aj 10 ročné dieťa a kto predsa má záujem, tak mi priamo zavolá a kúpno-predajnú zmluvu si vieme taktiež stiahnuť na internete. Čiastočne by som vedel s tým súhlasiť, ak by sa jednalo o kupca nehnuteľnosti, ktorého dobre poznáme – priateľ, rodina a kúpna cena je obvyklá alebo dohodnutá na základe znaleckého posudku a kde nie sú prekážkou niektoré obmedzenia pri prevode vlastníctva, ako sú rôzne druhy tiarch (záložné právo, exekúcia alebo nebudaj prebiehajúci súdny spor).

Nakoľko sa predajom nehnuteľností zaoberám už deviaty rok, môžem naozaj prehlásiť, že len profesionálny maklérik Vám vie napomôcť získať pri predaji nehnuteľnosti maximum ceny za prijateľne krátky čas a bez zbytočných stresov. Vymenujem niektoré prednosti prečo si vybrať makléra na predaj svojej nehnuteľnosti:

- vie nastaviť správne východziu cenu na predaj na základe aktuálne zrealizovaných predajov podobných nehnuteľností priamo vo Vašom okolí,
- vie napomôcť správne pripraviť nehnuteľnosť na predaj (potreba drobných opráv, vypratanie nehnuteľnosti, eliminácia rušivých faktorov a navodenie pozitívneho prostredia na nehnuteľnosti alebo zistenie prípadných nedoplatkov u prevádzkovateľov médií),

- vie presne zadefinovať Vašich potenciálnych kupujúcich a často pracuje s už konkrétnou databázou vlastných klientov alebo klientov spriateleneých realitných kancelárií,
- vie využiť marketingové prostriedky oveľa efektívnejšie ako Vy, ak s tým nemáte skúsenosti,
- vie predvídať dobu celej realizácie kúpy s presnosťou na dni, a to po právnej a administratívnej stránke (rezervačná zmluva, zmluva o budúcej kúpnej zmluve, kúpna zmluva, samotný prevod vlastníctva a lehoty na katastri), finančnej stránke (vinkulácia na účte, notárska úschova alebo hypotekárny či spotrebný úver, kde až v 80 % vstupujú do samotného procesu predaja banky a ich interné lehoty a teda až po samotné použitie finančných zdrojov

druhou stranou) a aj po časovej stránke (termín vystahovania sa a protokolárneho odovzdanie nehnuteľnosti),

- vie Vám ušetriť čas aj tým, že nie každého potenciálneho záujemcu zoberie na obhliadku, čím eliminuje tzv. „realitných turistov“,
- a samozrejme vie eliminovať stresové situácie, ktoré veľmi často vznikajú na jednej alebo aj oboch stranách z dôvodu neznalosti niektorých procesov pri predaji alebo ak vstúpi do procesu ďalší právnik prípadne sa objavia neplánované okolnosti. Práve vtedy realitný maklérik je ten, ktorý je „tmičom napätia a zároveň aj vyjednávačom“ a ktorý vie na základe svojich skúseností nájsť najvhodnejšie riešenie, aby sa dovedol obchod k zdarnému koncu pre obe strany.

Je treba si uvedomiť, že ako každá profesia aj predaj a kúpa nehnuteľnosti má ako svoje zákonitosti tak aj úskalia a práve preto je lepšie si nechať raz poradiť od odborníka ako potom chodiť roky po súdoch a snažiť sa domôcť svojich peňazí alebo navrátenia nehnuteľnosti.

Ing. Zoltán Tatay,
spolumajiteľ realitnej kancelárie
PROPERTY NETWORK,
APOLLO BC II, Prievozska 4, Bratislava,
www.818.sk

Why choose a real estate agent when selling your property?

Many people think that when they want to sell their property they do not need the services of a real estate agent or agency because they know they can sell their property by themselves and therefore, get more money from the sale of the property without having to pay the commission to a real estate agency. After all, these days even a ten-year-old child can upload the property on a website and if someone is interested they can call directly and the sale and purchase contracts can also be downloaded from the internet. I could partly agree with that but only in cases, where the buyer and the seller are well known to each other - either a relative or a close friend - and the price is also reasonable and mutually agreed beforehand based on a professional property surveyor report. Furthermore, there are no encum-

brances or some kind of restrictions on the transfer of the ownership and various kinds of complications e.g. (right of security pledge, execution or god forbid ongoing litigations). As a person who has been active in the real estate business for the ninth consecutive year, I can truthfully say that only a professional real estate agent can help you get the best value for the sale or purchase of property within a reasonably short time and without the added stress. I am listing a couple of reasons why you should choose a real estate agent to sell your properties:

- The real estate agent can accurately set the market price of the property on the basis of recently concluded sales of similar properties right in your locality.
- The real estate agent can help in preparing the property for sale

- (e.g. required minor repairs, clear-off property, removing or mitigating any dissuading factors and help create a good environment at the property as well as find payment defaulters in public records.)
- The real estate agent can accurately define and filter your potential buyers, often working with a specific database consisting of own clients as well as clients of friendly estate agencies.
- The real estate agent can use marketing resources more efficiently than you in case you lack experience thereof.
- The real estate agent can predict period of overall realisation of the purchase process to the accuracy of a day including the legal and administrative aspects (reservation contract, the contract for the future purchase, contract of purchase, transfer of the ownership for the sale or purchase of property within the cadastral authorities), financial aspects (blockage of payment, notarial custody, mortgage or personal loan, where banks and their internal process periods effect up to 80% of the sale process till the usage of the financial resources by the other party) including the time aspect of (the date of moving in and the property transfer protocol itself).
- The real estate agent can also save

your time by not taking each and every potential candidate for viewing and thus eliminating the so-called "real estate tourists",

- The real estate agent can, of course, eliminate stressful situations that often occur on one or both sides arising from not being familiar with some of the purchase processes, in case of the involvement of another lawyer and other unexpected circumstances. This is when the real estate agent reduces tension and at the same time acts as a negotiator. Based on his experience the real estate agent can find the most effective solution in order to conclude the deal to the mutual satisfaction of both parties.

One should be aware that like any other profession the sale and purchase of real estate has its own rules of conduct as well as pitfalls. This is why it is better to get advice from an expert than to go through years of lengthy legal complications at the courts in order to obtain the return of their respective money or property.

Ing. Zoltán Tatay,
co-owner Real Estate Agency
PROPERTY NETWORK
APOLLO BC II, Prievozska 4, Bratislava,
www.818.sk
translated by Usha Tatay

Pokojný miesto uprostred viníc

Stavebný pozemky v Šenkviaciach

0948 101 818

www.StranSvUrbana2.sk

VOĽTKY
POZEMKY
od 89 €/m²

projekt realizuje

partner predaja

KEĎ MÁ VAŠE AUTO VRÁSKY

POSTARAJTE SA O NEHO AKO O SEBA

ľudové ceny • originálne dielce • vyškolený personál • unikátna diagnostická linka aktívneho príjmu • otvorené až do 22:00 • najmodernejšie technické zázemie • nonstop odťahová služba a nonstop servis mobil • objednávky aj cez internet • náhradné vozidlo zdarma • pick-up servis • nonstop hot-line • počas čakania na opravu káva + wifi + denná tlač

servis
už od
18 €
za hodinu

KVALITNÝ SERVIS PRE KAŽDÉHO
www.todos-servis.sk

Najkrajšie lietajúce stroje našli domov vo Viedni

Idea Leuconia

Morpho

Atlas

Schmetterlingshaus – Cisársky Dom motýľov

Palmenhaus
Burggarten

Každý už počul názvy ako Airbus, Boeing, Zeppelin a Rolls Royce, ale počuli ste aj mená, ako sú Morpho peleides, Caligo eurilochus, Rumanzovia a Monarch? Sú to názvy niektorých druhov motýľov, ktoré môžete počas celého roka zažiť, ak si urobíte výlet do Viedne v Rakúsku. Priamo v centre mesta sa súkromný cisársky tropický skleník premenil na nádherné miesto lietajúcich tropických motýľov z celého sveta. Samotná budova je architektonickým klenotom, extravagantná konštrukcia v secesnom štýle z 19. storočia, ktorá sa v celej Európe považuje za jednu z najkrajších budov tohto štýlu. Keď vstúpite dovnútra, preniesiete sa do fantastického sveta tropických motýľov. Budete potrebovať pár minút, kým si zvyknete na nové prostredie, pretože teplota dosahuje konštantných 26 °C, no vysoká vlhkosť

vzduchu vytvára tropickú atmosféru. Vegetácia je tropická a v pozadí budete počuť šum vodopádu: je to prostredie, ktoré stimuluje všetky zmysly človeka. Zrazu – akoby z ničoho – okolo preletia motýle. Modrý Morpho, hnedý Caligo, červený a čierny Rumanzovia a veľa ďalších. Dom motýľov je v každom okamihu domovom približne 500 motýľov asi tridsiatich rôznych druhov. To neznamená, že všetky súčasne poletujú po skleníku. Niektoré budú lietať a hľadať si potravu alebo partnera alebo si budú len tak užívať veľkoleposť svojho domova, iné možno budú sedieť na kvetoch a sať z nich nektár, oddychovať na listoch alebo sať šťavu z nakrájaných banánov a jablák. Motýle sa chovajú v zajatí v domoch motýľov na rôznych miestach, ako napr. v Thajsku a Suriname. Do Viedne sa privážajú ako zámotky alebo kuk-

ly a v tomto nádhernom prostredí sa premieňajú na plne vyvinuté motýle. V cisárskom Dome motýľov môžete zažiť celý vývoj od vajíčka cez húsenicu a kuklu až po motýľa. Pred niekoľkými rokmi sa v jednej reklamnej kampani uvádzalo, že v Dome motýľov sa uskutočňuje viac vzletov a pristátí než na Medzinárodnom letisku vo Viedni. Myslím si, že toto tvrdenie je skutočne pravdivé... Cisársky Dom motýľov, súčasť paláca Hofburg, je už celých 25 rokov verejnou atrakciou a teraz je aj stálym múzeom a jednou z najobľúbenejších turistických atrakcií mesta. www.schmetterlinghaus.at tel.: 01 5338570 info@schmetterlinghaus.at

Stephen Fried

www.schmetterlinghaus.at

Fotografie: Dom motýľov Viedeň

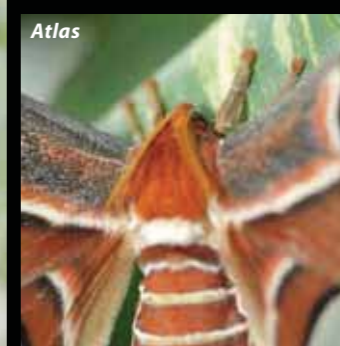
Rumanzovia

Heliconius on a hibiscus

Heliconius

Atlas

The Most Beautiful Flying Machines at Home in Vienna

Schmetterlinghaus – The Imperial Butterfly House

Atlas

Everyone has heard of Airbus, Boeing, Zeppelin and Rolls Royce but how about Morpho Peleides, Caligo Eurilochus, Rumanzovia and Monarch? These are the names of some of the butterflies which you can experience, year round, if you happen to be in Vienna, Austria.

Right in the centre of the city, the Kaiser's private palm house has been turned into a magnificent flight area, for tropical butterflies from all around the world. The actual building is an architectural gem, an extravagant 19th century Jugendstil construction, recognized throughout Europe as one of the most magnificent buildings of that style. Once inside you have entered the amazing world of tropical butterflies. It takes a couple of minutes to adjust to the new environment, as the temperature is a constant 26c but the high humidity makes it feel tropical.

The vegetation is tropical and you can hear a waterfall crashing down, it is an environment which excites all of ones senses. Suddenly as if from nowhere, butterflies come whizzing past. The blue Morpho, the brown Caligo, the red and black Rumanzovia and many more. At any one time The Schmetterlinghaus is home to around 500 butterflies of about thirty different species. This does not mean that they are all airborne at the same time. Some will be flying looking for food, mates or perhaps just enjoying the magnificence of their home, whilst others will be sitting sipping nectar from flowers, resting on leaves or sucking on sliced bananas and apples. The butterflies are bred in captivity by the Schmetterlinghaus, in various places such as Thailand and Suriname and flown to Vienna as cocoons or pupae, to emerge in this wonderful environment as fully deve-

loped butterflies. The whole development from egg to caterpillar to pupae and finally to a butterfly can be experienced at the Imperial Butterfly House. Some years ago there was an advertising campaign claiming that there were more take offs' and landings at the Schmetterlinghaus than at Vienna International Airport and I think that claim might very well be correct..

The Imperial Butterfly House, part of the Hofburg Palace, has been a public attraction for the last 25 years and is now a permanent museum, one of the most popular tourist attractions in the city.

www.schmetterlinghaus.at
tel.: 01 5338570
info@schmetterlinghaus.at

Stephen Fried
www.schmetterlinghaus.at

Photographs:
all rights butterflyhouse Vienna

Vnímavú detskú dušu ovplyvňujú aj prvé detské knihy plné farebných príbehov. Dodnes si pamätám veselé ornamentálne obrázky v knihách s riekankami, schúlené dievčatko so zápalkami, deti kapitána Granta na realistických maľbách. Traja mladí slovenskí výtvarníci zo združenia Asil (Asociácia ilustrátorov), patria k tým, ktorí v súčasnosti vedú deti po pestrých cestách fantázie pomocou svojich kresieb, malieb, grafík. Aj vďaka nim ani ony nezabudnú na hrdinov zo svojich prvých knížiek.

The first children's books full of colourful stories are one influence on the impressionable spirit of childhood. I still remember the merry ornamental pictures in books with rhymes, a shrunken girl with matches, Captain Grant's children in realistic paintings. Three young Slovak artists from the association Asil (Association of Illustrators) are among those who at present are leading children along the colourful roads of fantasy with the help of their drawings, paintings and graphic designs. And thanks to such works, not even they will forget the heroes of their own first books.

vizitka / profile

Výber z kníh, ktoré ilustravo /

- Selection of books he has illustrated
- ★ Zuzana Csontosová, Najmocnejšie Kúzlo, Vydavateľstvo Albatros
- ★ Brillat-Savarin, Umenie vychutnať si život, Vydavateľstvo Mladé letá
- ★ Mária Ďuričková, Prešporský zvon, Vydavateľstvo Mladé letá
- ★ Mária Ďuričková, Dunajská kráľovna, Vydavateľstvo Mladé letá
- ★ Zuzana Kuglerová, Rozprávky z blogu, Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov
- ★ Slovenské ľudové rozprávky v podaní Ondreja Sliackeho, Hovoriaci vtáčik, Vydavateľstvo Matice slovenskej
- ★ Pavol Dobšínský, Moje najmilšie rozprávky, vydavateľstvo Perfekt, kolektív ilustrátorov
- ★ Jana Bodnárová, O strome, ktorý bol na ceste, vydavateľstvo BAUM

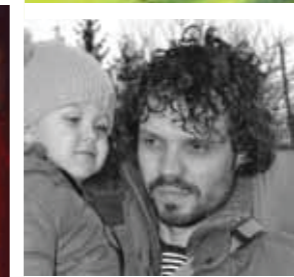
Výstavy / Exhibitions

2007 Bibiana, Bratislava
"Súčasná slovenská ilustrácia"

Ocenenia / Awards

2006 Najkrajšia detská kniha jari Jana Bodnárová O strome, ktorý bol na ceste

PREDETI
For children

Bystrík Vančo

Obrázky Bystríka Vanča sú plné farieb, milých bytôstok, silných junákov, mohutných stromov, hradov. Majú v sebe tajomnú hru svetla a tieňov, zvláštnu mäkkú perspektívu. Od maľby a kresby k detskej ilustrácii ho až neskôr priviedol jeho vtedajší pedagóg Miloš Kopták - zakladateľ združenia ASIL. Inšpiráciou v tvorbe mu je jeho okolie - dedina, v ktorej žije, rodina, dvojročný syn, príroda vo všetkých svojich podobách, filmy či knihy. A samozrejme príbehy, ktoré práve ilustruje. Ako vraví: "Je ideálne, ak text "sadne" aj ilustrátorovi a zame ho." Pri práci rád experimentuje. Ilustruje napr. aj do molitanu a vytvára z neho zaujímavé svetelné objekty. Nevyhýba sa ani súčasným grafickým programom, ale drží sa aj tradície vo forme maľby temperou, či kresby. A prečo si vybral ilustráciu?: "Asi preto, že sa pri tom odpútam od reality alebo tak trochu nechcem dospieť. Venovať sa ilustrácii je podľa mňa ťažšie ako robiť "tzv. vážne" umenie. Mnoho ľudí u nás ju však stále nedoceňuje, čo je smutné, pretože veľa slovenských ilustrátorov (ilustrácií) spĺňa vysokú umeleckú hodnotu."

The pictures of Bystrík Vančo are full of colours, nice creatures, strong young boys, giant trees and castles. They have in them a secret game of light and shadows, an unusual soft perspective.

It was his one-time teacher Miloš Kopták - the founder of the association ASIL - who led him off from paintings and drawings towards children's illustration. He takes inspiration for his books from his surroundings - the village he lives in, family, his two-year old son, nature in all of its forms as well as from films and books. And, obviously, the stories he is illustrating. As he says: "It's ideal if the text also 'fits' the illustrator and interests him." He likes to experiment with his work. He illustrates, for example, even into foam rubber and creates interesting lighted objects out of it. He doesn't avoid modern graphics programs, but he sticks to the traditional forms of painting in tempera or drawing. And why did he choose illustration? "Perhaps because when I do it I disengage from reality or a little part of me doesn't want to grow up. To devote oneself to illustration is in my opinion harder than to make so-called 'serious' art. Many people here, however, still don't value it, which is sad, because many Slovak illustrators (illustrations) achieve a high level of artistic value."

Daniela Olejníková

Jedného dňa sa mu stala takáto vec. Vracal sa z prochádzky, keď tu zrazu volajúka pažmaga rýchlo prebraužala okolo a...
 „Pčik!“
 „Au!“
 zverieskol Vlčík a začal si labku obzerat, či nezistí čo sa hmyz to bol. Na tom celom by nebolo vonkoncom nič zaujímavé, keby sa odvtedy nezačal cítiť divne.

Daniela Olejníková patrí k najmladšej generácii slovenských ilustrátorov. I keď pracuje najmä digitálnou technikou, je viditeľná jej skúsenosť s linorytom a sieťotlačou. Zo sieťotlače preniesla do digitálnej tvorby vrstvenie farebných plôch, ktorým z minima farieb dokáže vytvoriť ďalšie jemné odtiene. Prácu s rydlom je vidno v nerovnomerných, akoby neohrabaných tahoch, ktoré pôsobia prirodzene a hravo. Takmer každá ilustrácia vyžaruje energiu a život - zvieratá, kvety, stromy, postavy. Aj za domami tušíme, že tam niekto býva a varí, alebo obyčajná posteľ, že je miestom detských snov. Každý obrázok niečo prezrádza aj o autorku, ktorá sa bežnými vecami a najmä prírodou rada inšpiruje. Pri práci úzko spolupracuje s grafickým dizajnérom a tak kniha tvorí jednoliaty celok, kde je písmo úzko prepojené s ilustráciami. Výsledný efekt práce je dosiahnutý výberom kvalitného papiera. "Mám rada, keď je kniha krásna aj "na omak", vraví autorka.

Okrem knižnej ilustrácie, či už pre deti alebo dospelých, sa venuje aj voľnej tvorbe a v rámci grafického štúdia LIMB aj navrhovaniu hudobných obalov. A do budúcnosti by rada ilustrovala okrem iných kníh aj príbeh Petra Pana.

Daniela Olejníková is among the youngest generation of Slovak illustrators. Even though she works especially with digital technology, her experience with linocut and screen printing remains evident. From screen printing she brought to digital creation the layering of colour surfaces, through which she is able to create, from minimal colour, further gentle shadings. Her work with a stylus is visible in its unevenness, as if they were newly scabbled movements which work naturally and playfully. Nearly every illustration radiates energy and life – animals, flowers, trees and figures. And behind the houses we sense that someone lives and cooks there, or an ordinary bed is a place of children's dreams. Every picture discloses something about the author, who is inspired by common things and by nature in particular. She works closely with a graphics designer, and so the book is made up of a single-cast unit where the text is closely linked with the illustrations. The resulting effect of the work is achieved by the selection of the paper quality. "I like it when a book is beautiful even 'to the touch'", says the author. In addition to book illustration, whether for children or adults, she also devotes herself to free work and in the graphic studio LIMB also the designing of music sleeves. And in the future she would like to illustrate, among other books, the story of Peter Pan.

vizitka / profile

Vydané knihy / Books published:
 ★ Jana Bodnárová - Trinásť, Perfekt
 ★ Richard Brautigan - V melónovom cukre, Artforum
 ★ Vladimír Miltner - Mahábhárata, Argo
 ★ Martin Vopěnka - Spiace mesto/Spící město, Trio/Fragment
 ★ Renata Franca Flamigni - La casa del Fiore Volante e altre fiabe, Il Ponte Vecchio
 ★ Miro Čársky - O basetovi, ktorý neznášal mľaskanie, ASIL o.z.
 ★ ilustrácie pre časopisy Včielka, Zornička a denník SME

Ocenenia / Awards:
 2011 Cena za grafickú úpravu (NKS 2010) za knihu V melónovom cukre
 2009 Najkrajšie knihy Slovenska - za knihu

O basetovi, ktorý neznášal mľaskanie a študentskú prácu Liek pre Vlčíka
 2008 Najkrajšie knihy Slovenska - za študentskú prácu Slávik

Výber z výstav / Selection of exhibitions:
 2012 - 2013 BIB: The Picture Book in Its Diversity, Japonsko, putovná výstava výstavy v T-Gallery kolektívne a samostatné výstavy v Mestskej knižnici a DK, Piešťany
 2011 Illustration Mode, Galeria Medium, BA
 2011 Trienálie autorskej knihy, Turčianska galéria, samostatné a kolektívne výstavy ASIL Gallery
 2009 Illustrators exhibition, Bologna Children's Book Fair samostatné výstavy malieb

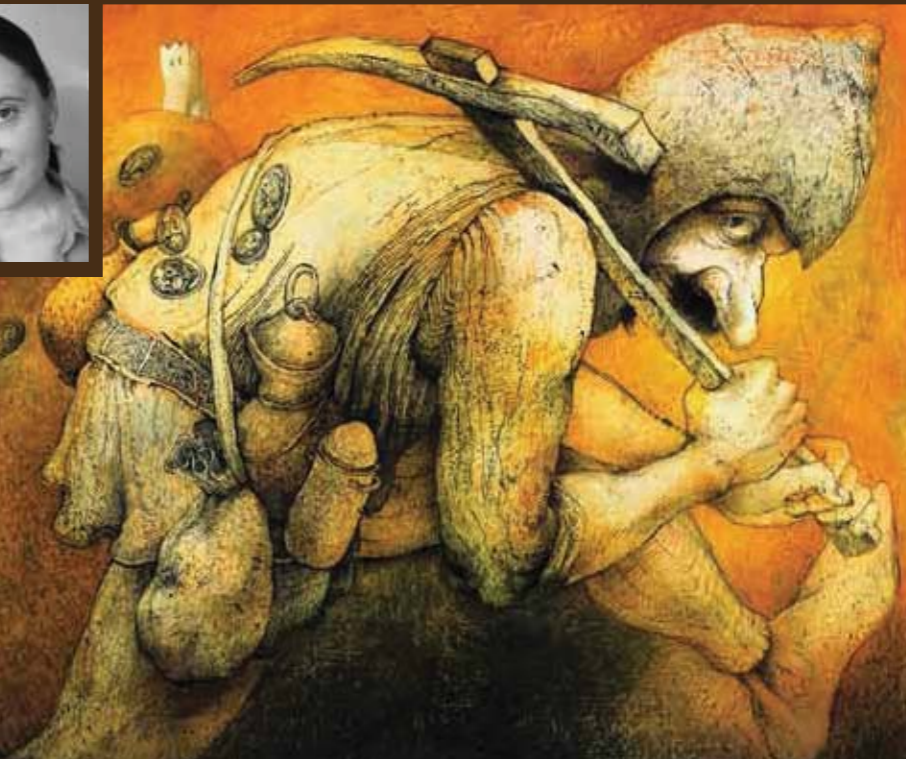
Zuzana Bočková Bruncková

Tak trochu pitoreskné postavičky v jej obrázkoch sú karikatúrou ľudských charakterov. Vo výraze ľudí, zvierat i rozprávkových bytostí sú zreteľné ich vlastnosti, správanie, v ich očiach vidieť, strach, radosť, túžbu, hnev, zvedavosť. Atmosféra je dotvorená výberom jemne zladenej palety farieb. Rozhodaná perspektíva a práca s priestorom obrázku v nich vytvára živú dynamiku. Rodená Martinčanka žije a tvorí v Bratislave, kde študovala na Vysokej škole výtvarných umení, odbor Knižná grafika a ilustrácia, zúčastnila sa odbornej stáže na Akadémii výtvarných umení v Prahe. Venuje sa prevažne malbe akrylom na papier, ale v jej rukopise - v linkách, cítiť aj skúsenú ruku kresliara. Jej ambíciou je vlastná picture book.

"Môj profesor Dušan Kállay o ilustrovaní hovoril, že je to snáď jediná profesia na svete, pri ktorej môžete ostať malým bez toho, aby vás niekto podozrieval z oneskorenej puberty. U mňa je to podobne - pri ilustrovaní knížiek pre deti sa môže prejaviť môj vnútorný detský svet, ktorý si inak veľmi starostlivo strážim."

The ever so slightly picturesque figures in her pictures are caricatures of human characters. The evident characteristics and behaviour are evident in the aspect of people, animals and fairy tale creatures, and in their eyes fear, joy, desire, anger and curiosity can all be seen. The atmosphere is completed by the selection of a gently gilded palette of colours. The swinging perspective and work with the space of the picture create a living dynamic in them. A native of Martin, she lives and works in Bratislava, where she studied at the Academy of Fine Arts and Design, in the Department of Printmaking and Book Illustration. She also took part in a professional internship at the Academy of Fine Arts in Prague. She devotes herself predominately to painting with acrylics on paper but in her calligraphy - in

lines - you also feel the experienced hand of a sketch artist. Her ambition is her own picture book.

"My professor, Dušan Kállay, said about illustrating that it is perhaps the only profession in the world, in which you can remain small without someone accusing you of going through delayed puberty. This is similar with me - when illustrating books for children, my internal childhood world, which otherwise I carefully guard, can be expressed."

vizitka / profile

Výber z ilustrovaných kníh pre deti / Selection of illustrated books for children:
 ★ Příliš mnoho andělů (Albatros, Praha, 2013)
 ★ The shy boy (Mercuryo Jovem Publishers, Brasil, 2012)
 ★ Vánoční kniha (Brio, Praha, 2012)
 ★ Dejiny statočného národa slovenského (Perfekt, Bratislava, 2012)
 ★ Príbehy zo starej Bratislavy (Vydavateľstvo Matice Slovenskej, Martin, 2012)
 ★ Sedem dní v pivnici (Perfekt, Bratislava, 2012)
 ★ Slovenské povesti III (Vydavateľstvo Matice Slovenskej Martin, 2010)
 ★ Giuseppe Verdi (Prisa Innova, Portugal, 2010)
 ★ Byť dráčíkom je úžasné (Vydavateľstvo Matice Slovenskej, Martin, 2007)
 ★ Johanes zo zázračného buša (Vydavateľstvo Matice Slovenskej, Martin)

Ocenenia / Awards:
 2011 Cena Bibiany za najkrajšiu detskú knihu - Najkrajšie knihy Slovenska 2011 Sedem dní v pivnici (Peter Karpinský)
 2011 Najkrajšia detská kniha leta 2011 - Sedem dní v pivnici

2011 Najkrajšia kniha zimy 2011 - Príbehy zo starej Bratislavy
 2010 Najkrajšia detská kniha jesene - Slovenské povesti III
 2007 Cena Ministerstva kultúry za vynikajúce ilustrácie, Byť dráčíkom je úžasné!
 2007 Najkrajšia kniha zimy, Byť dráčíkom je úžasné!
 2001 1. cena v súťaži Najkrajšia kniha Slovenska, bibliofília Nox et Solitudo (študentská kategória)

Výstavy / Exhibitions:
 2014 samostatná výstava ilustrácií, Kysucká galéria, Oščadnica
 2012 - 2013 putovná výstava BIB, Japonsko
 2010 kolektívna výstava D. Kállay and the Artists in Bratislava, Japonsko
 2007, 2009, 2011, 2013 - Bienále ilustrácií Bratislava
 2008 Bienále ilustrácií Chorvátsko
 2001 Bienále knižného umenia, Martin (bibliofília Nox et Solitudo)
 2000 Návraty (kolektívna výstava, Galéria Martin)
 1999 Profily (kolekt.výstava, Kultúrne centrum Martin)

Pribaľte si so sebou extra zážitky

na dovolenku!

Pack **extra experiences** with you on your holiday!

Pohoda, slnko, voda... Leto milujeme všetci, najmä pre dovolenkové dni plné oddychu, vyresetovania mysle a zbavenia sa všetkého stresu. Ak ste si už tú svoju destináciu pre tohtoročné leto našli, nezabudnite si do cestovnej tašky pribalit aj verných spoločníkov na pláž či k bazénu - knihy! Prežite leto s nekonečne veľa príbehmi, knižnými hrdinami, ktorí sú tu vždy pre vás, v horúcich teplotách sa schladte severskými krimi alebo si pribaľte poriadnu dávku humoru. Všetci čo je lepšie, ako sa úplne zahľubiť do deja, stratiť pojem o realite a čítať jednu stránku za druhou... A ak rozmýšľate, kde si rýchlo a bez námahy zadovážiť to najlepšie letné čítanie? Kliknite na www.pantarhei.sk, kde na vás čaká to najlepšie letné čítanie! Prajeme vám nezabudnuteľné leto a pohodové zážitky po každej stránke.

Comfort, sun, water... We all love summer, especially for holiday days full of rest, the resetting of the mind and the ridding of stress. If you have already found your destination for this year, don't forget to also pack your travel bag with faithful companions for the beach or poolside - books! You'll pass the summer with a never ending number of stories and literary heroes who are always there for you; in the hot temperatures you can cool off with northern crime stories, or just pack a proper dose of humour. What's better than to fully delve into the story, to lose the concept of reality and to read one page after another...? And if you are wondering where you can quickly and without hesitation get hold of the best summer reading? Click on www.pantarhei.sk, where the best in summer reading awaits you! We wish you an unforgettable summer and comforting experiences all around.

Bridget Jonesová - Zbláznená do chlapa

Prešlo pätnásť rokov, odkedy sme sa zoznámili s očarujúco nevyspytateľnou Bridget Jonesovou a sledovali jej dobrodružstvá aj v druhom pokračovaní príbehu. Dnes už má Bridget päťdesiatjeden rokov, sama vychováva dve deti, píše scenár a (zasa raz) sa všemožne pokúša nájsť si partnera. V hlave jej víria napríklad aj tieto zásadné otázky: Čo urobíte, keď vaša priateľka oslavuje šesťdesiate narodeniny v ten istý deň, keď váš frajer slávi tridsiatku? Je nesprávne klamať o svojom veku v online zoznamke? Je nemorálne ísť ku kaderničke, keď jedno z vašich detí má vší? Tweetuje dalajláma osobne, alebo to zaňho robí nejaký asistent? Keď sa s niekým vyspíte po dvoch stretnutiach a šiestich týždňoch strávených esemeskovaním, je to to isté, ako keď sa v časoch Jane Austenovej zosobášite po dvoch stretnutiach a šiestich mesiacoch strávených písaním listov? Neodolateľná

Bridget uvažuje nielen o týchto otázkach, ale aj o iných dilemách modernej doby, popritom tweetuje, esemeskuje a znovuobjavuje svojosexualitu v životnej fáze, ktorú niektorí drzo nazývajú stredným vekom.

Bridget Jones - Mad About the Boy

Fifteen years have passed since we came to know the charmingly insecure Bridget Jones and followed her adventures in the second continuation of the story. Bridget is now 51 years old, is raising two children on her own, writing a screenplay and (once more) is in every way possible trying to find a partner. For example, these fundamental questions swirl about in her head: What do you do when your girlfriend is celebrating her sixtieth birthday and on the same day your boyfriend is celebrating his thirtieth? Is it wrong to lie about your own age on an online account? Is it immoral to go to the hairdresser when one of your children has fleas? Does the Dalai Lama Tweet personally or does an assistant do it for him? When you sleep with someone after two meetings and six weeks of sending SMS messages, is it the same as when in the time of Jane Austen you marry after two meetings and six months of spending time writing letters? The irresistible Bridget considers not only these questions but also other dilemmas of the modern age while she Tweets, sends SMS and rediscovers her sexuality in a life phase which some irritatingly refer to as middle age.

Analfabetka, ktorá vedela počítať

Nombeko Mayeki sa narodila v roku 1961 v chudobnom johannesburskom predmestí Soweto, najväčšom meste chatrčí a latrín v Juhoafrickej republike. Ako päťročná začala pracovať, desaťročná osirela a štrnásťročná sa stala šéfkou latrínovej pobočky v sowetskom sektore B. Životaschopná černoška zatiaľ nevie čítať, zato neuveriteľne dobre rozumie matematike. Práve jej zázračné schopnosti ju predurčili na život plný dobrodružstiev, podivuhodných stretnutí a nečakaných zvrátov. Osud ju zavial ďaleko od Soweta, najprv k neznesiteľnému, večne opitému inžinierovi, potom k dvom navlas rovnakým, a predsa úplne rozdielnym bratom, k trom Čiňankám s pochybným úsudkom aj k stretnutiu s tajnými agentmi, významnými politikmi a prezidentmi. A ešte k jednému ťažkému trojmegatonovému výbušnému problému. Veď na koho sa obrátiť, keď Juhoafričania koketujú s jadrovou výzbrojou a svetové veľmoci sú v pozore? A keď je na predaj bomba, ktorá v skutočnosti neexistuje?

V knihe Analfabetka, ktorá vedela počítať si Jonas Jonasson posvietil na rasizmus, diktátorstvo, fundamentalizmus, nekompromisnosť aj úplne obyčajnú všadeprítomnú ľudskú hlúposť. Robí

to s láskavým humorom, ktorý čitatelia poznajú z jeho prvej celosvetovo úspešnej knihy Storočný starček, ktorý vyliezol z okna a zmizol. A na večné veky rúca mýtus o tom, že králi nepodrezávajú slepky.

The Analphabet Who Knew How to Count

Nombeko Mayeki was born in 1961 in poverty in the Johannesburg suburb of Soweto, the largest city of shacks and latrines in the Republic of South Africa. As a five-year-old she began to work; as a ten-year-old she was orphaned and as a fourteen-year-old became the head of a latrine branch of Soweto Sector B. The skilled black woman, however, does not yet know how to read, but has an unbelievable understanding of mathematics. Her miraculous abilities predetermine her for a life full of adventures, wondrous meetings and unexpected setbacks. Fate takes her far from Soweto, first to an unbearable, forever drunk engineer, then to two exactly identical, and then fully different brothers, to three Chinese women with doubtful judgments and to a meeting with secret agents, well-known politicians and presidents. And still further to one difficult three megaton explosive problem. Indeed, who to turn to when South Africans are playing with atomic weapons and world powers are on

the watch? And when a bomb is for sale which in fact doesn't exist? In the book The Analphabet Who Knew How to Count Jonas Jonasson shines a light on racism, dictatorship, fundamentalism, and strictness and also the fully ordinary ever-present human foolishness. He does this with lovable humour which the reader knows from his first worldwide successful book The 100-Year-Old Man Who Climbed Out of the Window and Disappeared. And it destroys forever the myth that kings don't slit the throats of chickens.

Najlepšie knihy kupujte v kníhkupectvách Panta Rhei po celom Slovensku, alebo online na www.pantarhei.sk. You'll buy the best books in the Panta Rhei bookshops throughout all of Slovakia, or online at www.pantarhei.sk.

Netopierí muž

Prvý prípad s detektívom Harrym Holem sa odohráva v Austrálii. Inšpektora vyslali na opačný koniec sveta, aby sekundoval miestnemu policajnému zboru pri objasnení vraždy nórskeho dievčaťa. Okrem toho sa má zbaviť problémov s alkoholom a dostať sa z psychických ťažkostí. Pri autonehode totiž jeho vinou zomrel kolega. Harry Hole však nevie sekundovať. Preberá iniciatívu, len čo zistí, že nejde o jedinú vraždu, ale že má dočinenia s masovým vrahom. Postupne preniká do prostredia drogových dilerov, prostitútok, cirkusantov a boxerov. Čas sa kráti a netopier symbol smrti aborigénov rozprestiera krídla nad ďalšími obeťami.

Bat Man

The first case with detective Harry Hole plays out in Australia. The inspector is sent to the opposite end of the world in order to backup the local police force during the investigation of the murder of a Norwegian girl. He also has to rid himself of problems with alcohol and find a way out of psychological difficulties resulting from a car accident he caused, in which a colleague died. Harry Hole, however, never plays second fiddle. He takes the initiative as soon as he finds out that the case isn't just about one murder but that a serial murderer is involved. He gradually penetrates into an environment of drug dealers, prostitutes, circus performers and boxers. Time grows short and a bat, the symbol of death of the Aborigines, spreads its wings over other victims.

Dovolenka na jachte

dobrodružstvo pre rodiny aj biznismenov

Dovolenka na jachte už dávno nie je privilegiom multimilionárov. Plachetnica ponúka komfortnú a cenovo dostupnú alternatívu ku klasickým „suchozemským“ rodinným dovolenkám a stáva sa aj čoraz populárnejšou formou firemných teambuildingových akcií.

Dovolenka pre dobrodruhov aj romantikov

Skúste si spomenúť, kedy ste sa naposledy v pokoji porozprávali s najlepšimi priateľmi? Tichý večer v opustenej zátoke pod hviezdou oblohou je ideálnou príležitosťou dopovedať nedopovedané a vychutnať si vzácne chvíle s najbližšími. A počas dňa spoločne napnete plachty a vydáte sa smerom k novým dobrodružstvám, na ktoré určite budete spomínať celý život.

Na plachetnici aj s deťmi? Žiadny problém!

Počas dovolenky na jachte sa o vás starajú skúsení kapitáni a plavbu vždy prispôbia požiadavkám vašej posádky. Nepotrebuje žiadnu špeciálnu prípravu. Lode sú vybavené kuchynkou aj sociálnymi zaria-

deniami. Vašou povinnou výbavou bude len dobrá nálada a pevné odhodlanie relaxovať, opaľovať sa a zabávať ☺.

Regata – súťaž pre biznismenov a pracovné tímy

Team Regatta, ktorú každoročne organizuje spoločnosť YachtTravel, je teambuildingová športovo-rekreačná akcia spojená so súťažou v jachtingu. Je to ideálny spôsob, ako sa s vetrom vo vlasoch zbaviť stereotypu a stresu, stmeliť pracovný tím, získať nové skúsenosti, obchodné kontakty a priateľov. Team Regatta je pripravená aj pre účastníkov, ktorí nikdy neboli na lodi alebo nemajú skúsenosti s ovládaním plachetnice. Zapojiť sa môžu jednotlivci, dvojice alebo väčšie skupiny.

Nový rozmer poznávacích zájazdov

Plachetnica ponúka absolútnu voľnosť pohybu – umožní vám dostať sa na miesta, ktoré nie sú navštevované davmi turistov a ukáže vám novú, tajomnú tvár aj zdanlivo známych destinácií. Každý deň ste v inom meste, každú hodinu v inej zátoke a každú minútu vidíte inú scenériu. Poznávať môžete členité európske pobrežie a v zimných mesiacoch sú vyhľadávanými destináciami exotické krajiny ako Kuba, Thajsko, Karibik či Seychely.

Viac informácií o dovolenkách na plachetnici a športovo-rekreačných aktivitách spojených s jachtingom sa dozviete na stránkach www.jachta.sk.

Tím spoločnosti YachtTravel

Holiday on a yacht

an adventure for the family and for businessmen

A holiday on a yacht is no longer just a privilege of multimillionaires. A sailboat offers comfort and an affordably accessible alternative to the classic “landlubber’s” family holiday and is an increasing more popular form of company teambuilding activities.

Holiday for both adventurers and romantics

Try to recall when you last spoke with your best friends in quiet surroundings? A quiet evening in a deserted cove under the starry sky is an ideal opportunity to say the unsaid and enjoy rare moments with your nearest and dearest. And during the day you will together heave out the sails and head off in the direction of new adventures that you’ll remember for your entire life.

On a sailboat with children? No problem! During a holiday on a yacht an experienced captain will take care of you, and the journey is always adapted to the needs of your crew. You don’t need any special preparations. The boats are fitted with a kitchen and social facilities. You mandatory fitting will simply be a good mood and a firm determination to relax, sunbathe and have fun ☺.

Regatta – competition for businessmen and work teams

Team Regatta, which is organised each year by the company YachtTravel, is a teambuilding sports and recreation event linked with a yachting competition. This is an ideal way – with the wind in your hair – to rid yourself of stereotypes and stress, to solidify the work team and to obtain new experiences, commercial contacts and friends. Team Regatta is also prepared for participants who have never been on a boat or who do not have experience with handling a sailboat. Individual, couples or whole groups can all take part.

A new dimension of knowledge tours

A sailboat offers absolute freedom of movement – it allows you to get to places which are not visited by crowds of tourists and shows you the secret face and appearance of well-known destinations. Every day you are in a different place, every hour in a different bay and every minute you’ll see different scenery. You will come to know the rugged European coasts, and in the winter months exotic countries such as Cuba, Thailand, those of the Caribbean or the Seychelles are much sought out destinations. Find more information about holidays on sailboats and sporting-recreational activities associated with yachting at the website www.jachta.sk.

The YachtTravel company team

Yacht Travel

zabezpečujeme komplexné služby

- **Dovolenka na jachte** (Európa + exotické destinácie)
- **Teambuilding na plachetnici** (pre malé aj veľké tímy)
- **Regaty** (závod v jachtingu pre začiatočníkov aj profesionálov)
- **Kapitánske kurzy** (moria aj vnútrozemské vody)

www.jachta.sk

Výborným pomocníkom na cesty - či už na turistiku do hôr alebo k moru sú **multifunkčné hodinky**

TISSOT T-TOUCH

Radi by sme Vám niektoré z nich predstavili:

A multifunctional watch TISSOT T-TOUCH

is an excellent travel aid - whether you are hiking in the mountains or resting by the seaside
We are pleased to introduce some of them to you:

TISSOT T-Touch Expert s dotykovým displejom, ktorý slúži v súčinnosti s tlačidlami k ovládaniu funkcií hodinek - barometra (tlakomer) s nastaviteľným relatívnym tlakom a predpoveďou počasia, altimetra (výškomer) s funkciou výpočtu výškového rozdielu, chronografu (stopky), predprogramovaného kalendára, kompasu s nastaviteľným azimutom, dvojnásobného alarmu a teplomera.

Všetky modely T-Touch Expert sú vodotesné. Do útrobov hodinek neprenikne voda do tlaku 10 atmosfér, sú teda vhodné na šnorchovanie, respektíve nádychové potápanie.

TISSOT T-Touch Expert with a touch display that serves, in cooperation with the buttons, for controlling the functions of the watch - a barometer (to measure atmospheric air pressure) with adjustable relative pressure and weather forecasting, an altimeter (to measure elevation) with a function for calculating elevation differences, a chronograph (stop watch), a pre-programmed calendar, a compass with an adjustable azimuth, a double alarm and a thermometer.

All T-Touch Expert models are waterproof. Water will not penetrate into the interior of the watches at up to a pressure of 10 atmospheres; they are thus suitable for snorkelling or SCUBA diving.

V roku 2014 značka TISSOT predstavuje nový model **T-Touch Expert Solar** - solárne napájané dotykové multifunkčné hodinky určené do terénu, v dvoch rôznych veľkostiach puzdra, pri ktorých sa nemusíte zaoberať vymieňaním batérie.

Pre každodenné používanie hodinek je doporučený čas nabíjania - napr. slnečné svetlo mimo budovy 7 minút alebo denné svetlo pri zamračenom počasi 26 minút.

Ak chcete mať prehľad o stave nabitia vstavaného akumulátora, môžete sa s dôverou obrátiť na indikáciu EOL (End Of Life). Táto nová modelová línia ponúka pánske celotitánové modely, alebo titánové modely na kaučukovom či koženom remienku. Dámske modely budú v ocelovom prevedení s ocelovým náramkom alebo kaučukovým remienkom a v ponuke budú aj modely s diamantmi.

In 2014 the TISSOT brand introduced a new model, the **T-Touch Expert Solar**, a solar-powered multifunctional touchscreen watch intended for the field in two different sized casings, the use of which does not require dealing with a replaceable battery.

For everyday use of the watches the recommended time for charging is 7 minutes in sunlight outside of buildings and 26 minutes in daylight on cloudy days.

If you want to have an overview of the status of the charging built-in accumulator, you can with confidence turn to the EOL (End of Life) indicator.

This new model line offers all-titanium models or titanium models on rubber or leather watchbands for men. Models for women will be rendered in steel with a steel or rubber watchband and models with diamonds will also be on offer.

TISSOT SEA TOUCH - Sú multifunkčné hodinky s moderným dizajnom ako stvorené na dobrodružné výlety do morských hĺbín.

Kombinácia analógového a digitálneho displeja ponúka základné meranie času, funkciu dĺžky ponoru, kompas, teplomer, tlakomer, alarmy, ale aj večný kalendár a druhú časovú zónu. Ciferník je osvetlený, aby bolo možné spoľahlivo odčítať údaje aj v tme morských hĺbín. Keďže ide o hodinky na rekreačné potápanie je zabezpečená vodotesnosť do 10 barov, jednosmerne otočná luneta, tlačidlá a korunka s dvojitým tesnením a silné zafirové sklíčko.

TISSOT SEA TOUCH - these are multifunctional watches with a modern design, as if created for adventurous journeys into the depths of the seas.

The combination of an analogue and digital display offers basic time measurement, a length of submersion function, a compass, a thermometer, a barometer and alarms, but also a perpetual calendar and a second time zone. The clock face is lighted so that data can be reliably read even in the dark depths of the sea. Since this is a watch for recreational diving, water resistance is secured up to 10 bars, a unidirectional rotating lunette, buttons and a crown with double sealing and a strong watch face crystal.

TISSOT

LEGENDARY SWISS WATCHES SINCE 1853

Bližšie informácie / More information:
autorizovaný distribútor /
authorized distributor
SPIRIT Slovakia s.r.o.,
tel.: 02/ 6345 13 30 alebo na
www.spiritslovakia.sk
www.tissot.ch

TISSOT T-RACE MotoGP™ LIMITED EDITION 2014. TISSOT POSKYTUJE MEDZINÁRODNÚ ZÁRUKU A POPREDAJNÝ SERVIS VÝHRADNE ZÁKAZNÍKOM, KTORÍ Kúpili HODINKY U AUTORIZOVANÉHO PREDAJCU. ZOZNAM AUTORIZOVANÝCH PREDAJCOV NÁJDETE NA WWW.SPIRITSLOVAKIA.SK /TISSOT ALEBO NA TEL.: +421-2-6345 1330. **INNOVATORS BY TRADITION.**

TISSOT.CH

TISSOT

LEGENDARY SWISS WATCHES SINCE 1853

ab print

FRAME SYSTEMS / SIGN WARE

- MONTÁŽE NA STENU
- SAMOSTATNE STOJACE
APLIKÁCIE
- ZÁVESNÉ SYSTÉMY
- IN-FRAME
- DADO SKYWALL
- LIFT RÁMY
- WATCH TOWER
- SHOP-SYSTEMS
- LIGHTBOXY
- TRUCKBOARD

kontakt Slovensko:
www.abprint.sk
mobil: +421 948 617 707
+421 948 615 505
+421 948 110 090

VÝNIMOČNÁ VODKA
VÝNIMOČNÝ CHARAKTER

www.3borievky.sk

LETO

kvety, lesk, pastel

Jar je tu a leto sa nezadržateľne blíži. Čo si obliecť do ulíc zaliatych slnkom?

Módni tvorcovia nám opäť pripravili širokú škálu trendov, z ktorých si môžeme vybrať či kombinovať ich. Ja som vybrala štyri najvýraznejšie.

Kvetinová potlač je veľmi ženský a ľahko nositeľný trend. Rozkvitnite v romantických šatách s nádychom retra. Avšak tento vzor nemusíte nosiť len na oblečení. Kvetu neobišli ani doplnky v podobe topánok, kabeliek či čelenky do vlasov.

Pastelové farby sú hit sezóny. Obliecť si neváhajte jemne ružovú, zelenú, modrú a nezabudnite ani na žltú. Vyčaria vám skvelú náladu. Vyberte si blúzku pastelovej farby či sako a zožňte úspech. Skombinujte top a sukňu v rovnakom alebo podobnom odtieni, medze sa nekladú.

Metalické odlesky prinesú glamour štýl do bežného dňa. Takéto kúsky si nemusíte odkladať len na výnimočný večer, ale môžete si ich obliecť aj do ulíc. Zlatá, strieborná a medená sú klasické, no tento rok sa nebojte ani iných metalických odtieňov a farieb. Uvidíme ich na všetkom od šiat, doplnkov, svetrov až po tenké plášte a kabátiky. Chce to dávku odvahy. V kombinácii s neutrálnou farbou ako je biela, čierna a béžová to máte vyhrané.

Športové kúsky z luxusných materiálov sme mohli vidieť na prehliadkach u všetkých známych módných domov. Najvýraznejšie sú tenisové, bejzbalové či atletické outfity. Nemusíte sa celá obliecť ako do telocvične, ale dajte šancu niečomu športovejšiemu ako bielej tenisovej sukni, bejzbalovej bundičke alebo atletickým šortkám. Veľkú úlohu tu zohráva materiál. Kombinujte ich so štýlovými ruksakmi, teniskami a šiltovkami. No nemusíte zanevrieť ani na vaše obľúbené lodičky, kontrasty sú in.

text: Annamaria Skládálová
foto: fotobanka Fotky-foto

SUMMER Flowers, Glow, Pastel

Spring has arrived and the summer is coming soon. What to wear in the streets full of sun?

Fashion designers prepared again a broad selection of trends that we can pick from or that can be combined. I chose the four most dominating ones.

Flower print is very feminine and is easy trend to wear. It blossoms in romantic dresses with a vintage feeling. However, this pattern doesn't necessary be worn only on the clothing. Flowers didn't miss also the accessories such as shoes, handbags, or headbands.

Pastel colors are hit of the season. Don't hesitate to wear light pink, green, blue, and don't forget about yellow. They will put you into a great mood. Pick a pastel-colored blouse or suit to succeed. Combine the top with the skirt in the same or similar tone, there is no limit to it.

Metallic glow will bring the glamorous style into the everyday life. Such clothing pieces don't need to be saved for a special occasion; moreover, you can wear them while bumping around the town. Golden, silver, and brushed are the classic but don't be afraid to also of other metallic colors and tones this year. We will see them all over starting with the dresses, accessories, sweaters, as well as on light jackets and coats. Only a little bit of courage is needed. You will look stunning if you'll combine this with any neutral color such as white, black, and cream.

Sporty clothing from luxury materials was all over the fashion shows of all famous designer houses. Tennis blazers and athletic outfit are standing out. You don't need to look like you're going to the gym. Just give a chance to something more sporty than a white tennis skirt, baseball jacket or jogging shorts. The material is playing an important role. Combine this with stylish backpack, sneakers, and baseball caps. However, you don't need to forget about your favorite pumps – contrasts are in.

text: Annamaria Skládálová
foto: fotobanka Fotky-foto

Zabezpečte si krásnu pleť aj počas leta!

Slnko. Od dávna sa slnko spájalo nielen s dobrou náladou, ale predovšetkým so zdravím. Hovorí sa: „Kam nechodí slnko, tam chodí lekár.“ Áno, slnečné žiarenie spôsobuje okrem iného aj tvorbu vitamínu D v koži, pričom vitamín D ovplyvňuje kvalitu kostí a chrupu, posilňuje imunitný systém a iné, čo má priaznivé účinky pre náš organizmus. Avšak v žiadnom prípade to netreba preháňať, pretože na druhej strane nadmerné slnenie má aj nežiaduce účinky, ako napríklad: vysušenie, starnutie pleti, pigmentové škvrny, dokonca až rakovina kože... Tak si podme povedať pár dobrých typov, aby sme získali zo slnka čo najviac toho prospešného a uchránili sa pred tými neželanými účinkami, pričom sa zameriame na melanín, kožné farbivo. Túžbou každej dámy je mať krásne farebne zjednotenú pleť, bez pigmentových škvŕn. Základom je starostlivosť o pleť bez parfumácie. Treba sa taktiež vyvarovať aplikovaniu parfumov na krk a dekolt. Najčastejšie na ochranu pred

slnečným žiarením dámy siahnu po krémoch s ochranným faktorom. Je to tá najbežnejšia voľba, ale treba si pripomenúť, že krém s ochranným faktorom je nevyhnutné používať len na deň a v noci doprajme pleti niečo výživné. Ľahšie ako riešiť už vzniknuté pigmentové škvrny, je im predchádzať. V rámci nielen ochrany, ale aj teda prevencie, okrem krémov existujú aj iné prípravky účinné na ochranu pred slnečným žiarením, a to sú séra. Dámy si veľmi rýchlo obľúbia séra práve preto, že sa vsiaknu do pleti a nielenže bojujú proti pigmentovým škvrnám, ale pleť krásne vypnú, vyživujú a ako hovorím „nevypotia sa“, ochránia ju pred neželaným opálením. Denné sérum so SPF 30 sa dostane hlboko do pleti, až kde sa tvoria pleťové bunky, takže pleť dostáva skvelú výživu a okrem toho ešte aj ochranu. Je to voľba práve pre tie dámy, ktoré sa často stretávajú s tým, že počas jari i leta sa im na tvári líčka alebo nos... Denné sérum sa môže používať celoročne a ako každé sérum ho treba

do pleti zafixovať ešte vrstvou krému. V lete mnohé dámy, ktoré teda na čas vystavia svoju pleť slniečku a dodajú si tak bronzový efekt, prestanú používať mejkap. Týmto dámam by som odporučila, aby si na tváričku nanášali aspoň Fixačný gél so SPF 15. Je to bezfarebný gél, ktorý zahltí nerovnomernú štruktúru pleti, či už rozšírené póry alebo vrásky a pleť zmatní. Po ňom sa stačí jemne prepudrovať minerálnym púdromým mejkapom. Určite budú nadmieru spokojné s výsledným efektom. Ich pleť bude zamatová na dotyk a bez nežiaduceho lesku aj počas horúcich letných dní. Dámy, treba si však uvedomiť, že nielen tváričku vystavujeme na obdiv, ale aj krk a dekolt neujde pohľadu. Na tieto časti môžeme použiť Krém na ruky a dekolt so SPF 15, ktorý zabezpečí už spomínanú ochranu, avšak aj dostatočnú hydratáciu pleti, ktorá je potrebná na udržanie si vláčnosti pleti. A určite súhlasíte so mnou, ak poviem, že práve krk a dekolt často prezrádza skutočný vek ženy

a je to na škodu, keď dáma vo večerných šatách poodhalí trošku viac zo svojho dekoltu a miesto krásnej pleti, ktorú očakávame, vidíme zostarnutú a škvŕnami posiatu pleť. Dámy, slniečko volá, ak sa o pleť dobre postaráte, budete si ho užívať aj s jeho blahodarnými účinkami na pleť i dušu. Prajem vám krásne leto.

*Jaroslava Kamarašková
nezávislá kozmetická
poradkyňa Mary Kay
na pozícii nez. Sales Director*

Nenechajte sa ochudobniť!

4 superúčinné prípravky,
11 výhod v boji proti starnutiu

a získajte pleť, ktorá nevyzerá na svoj vek!

TimeWise® Zázračná kolekcia

čistí, regeneruje, osviežuje, zvlhčuje, chráni pred slnečným žiarením, vyhladzuje, redukuje jemné i hlbšie vrásky, spevňuje, zjemňuje, posilňuje, obnovuje a zjednocuje pleť.

o vaša cesta ku krásne™

Kontaktujte svoju nezávislú kozmetickú poradkyňu ešte dnes!

SR tel.: 02/206 564 00 alebo www.marykay.sk

ČR tel.: 296 114 177 alebo www.marykay.cz

Vo svojom epose Odysea, nazýva Homér olivový olej tekutým zlatom. Jeho výnimočné vlastnosti sú známe už tisícky rokov. Ľudia používali olivový olej najmä v kuchyni, no objavili jeho výborné účinky aj v starostlivosti o krásu a zdravie. Bol často používaný aj ako náplň do olejových lúč - na svietenie.

Extra Virgin

Vďaka obsahu mononenasytených mastných kyselín, antioxidantov (polyfenoly), vitamínov (A, D, E, K) či minerálov (vápnik, železo, draslík) blahodarne vplýva na naše srdce, cholesterol, cievy, kosti, svaly, vlasy, pokožku, fyzické i psychické starnutie. Používa sa vnútorne i zvonka.

Predpokladom pozitívnych účinkov je však jeho vysoká kvalita. Práve v extra panenských olivových olejoch je uchovaných najviac prospešných látok. Je to vďaka spôsobu získavania oleja lisovaním pri nízkych teplotách.

V kuchyni

Najčastejšie používame olivový olej v kuchyni. Vhodný je najmä ako zálievka na šaláty, výborne chutí s rajčinami, bazalkou, cesnakom, k syrom. Používa sa ako súčasť marinád. Môže sa použiť aj na rýchlu tepelnú úpravu jedla, restovanie. Ale používa sa aj pri pečení či vyprážení. Dlhé pôsobenie tepla ho však pripraví o veľa prospešných látok.

Domáce ochutené oleje sa dajú pripraviť pridaním vetvičky rozmarínu, šalvie, alebo cesnaku a lúhovaním na tmavom mieste.

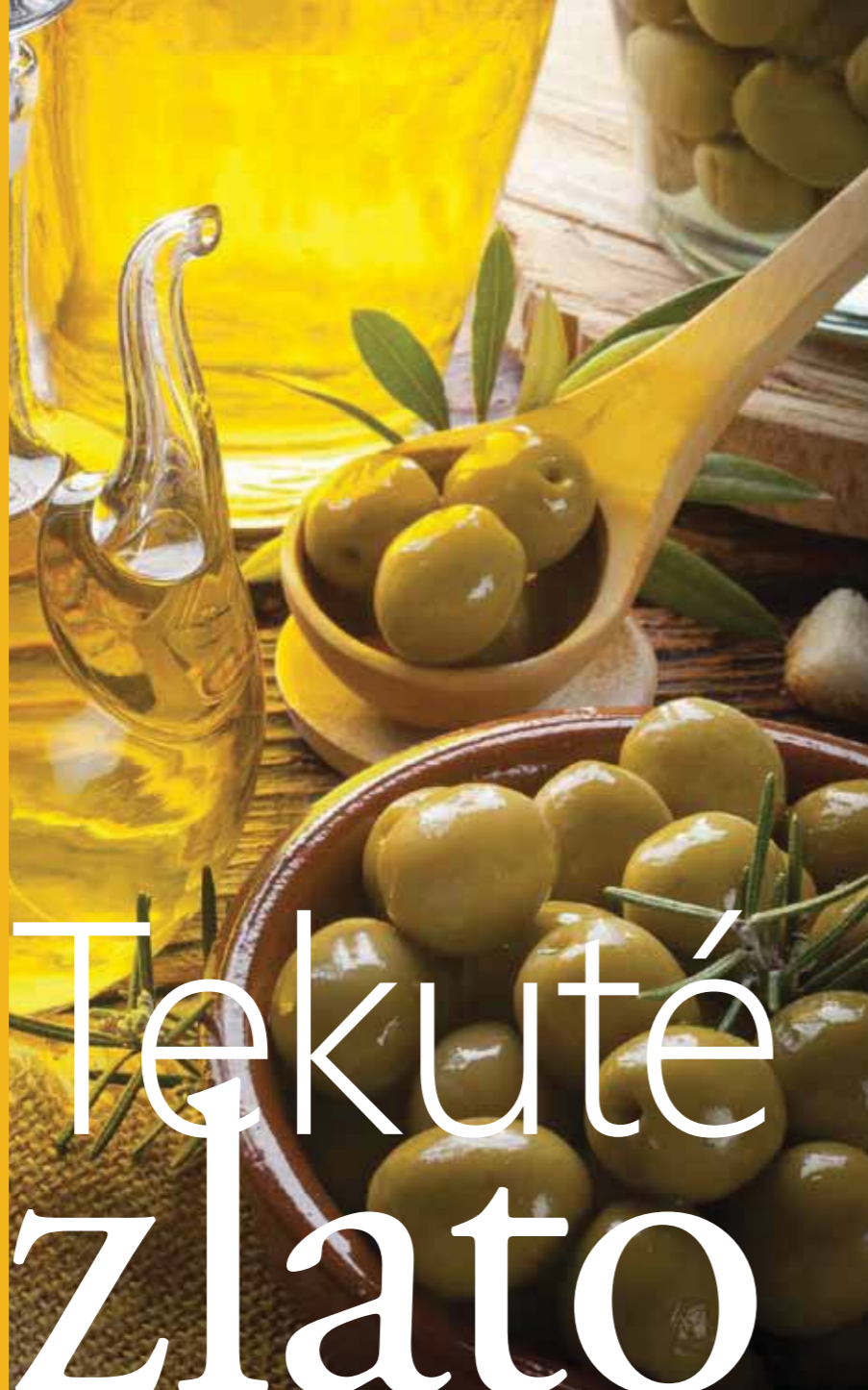
Pre zdravie

Dve lyžice kvalitného olivového oleja denne sú doporučené ako prevencia rôznych ochorení.

Ako úľava pre boľavé svaly sa používa do kúpeľov či masážnych olejov. Do nahriateho olivového oleja sa pridá 3 - 5 eukalyptového oleja a masíruje sa ním unavené telo. Nohám a chodidlám pomôže kúpeľ, kde do teplej vody pridáme lyžicu olivového oleja. Hojivé a upokojujúce účinky má aj na pokožku spálenú pri opaľovaní. Pomocou pri bolesti zubov môže byť potieranie boľavého miesta zmesou 1 lyžice oleja s 2 lyžičkami rozdrvených klinčekov.

Pre krásu

Pre dosiahnutie najlepších účinkov oleja je potrebná kombinácia vnútorného a vonkajšieho používania.

Tekuté zláto

Po jeho aplikácii na pokožku sa táto stáva vláchnou a jemnou.

Vyskúšajte formu zábalu pre suché ruky a nohy - zohriaty olivový olej večer vmasírujte na ruky alebo chodidlá, zabaľte do teplých ponožiek alebo bavlnených rukavíc a nechajte pôsobiť cez noc.

Zábaly sa používajú aj na ozdravenie vlasov. Olej sa vmasíruje do vlasov a pokožky hlavy a po zabalení vlasov do uteráka sa nechá pôsobiť niekoľko hodín. Je možné pripraviť si zábal na vlasy z olivového oleja v kombinácii so žĺtkom, alebo medom, alebo olej + žltko + citrón, ktoré sa nechávajú pôsobiť 15 minút.

Domáci miláčikovia

Aj u zvieratiek môže olivový olej pomôcť pri poranených či popraskaných labkách, na zlepšenie stavu srsti alebo pridaním malého množstva do granúl im dodáte viac vitamínov na zlepšenie trávenia.

Olivový olej sa dá použiť aj ako ekologické čistiadlo. Oživíte ním drevené predmety (misky, dosky). A pridaním pár kvapiek citróna či octu získate univerzálne čistiadlo na jemné leštenie nábytku.

text: pok

foto: fotobanka Fotky-foto

Liquid Gold

Homer entitles the olive oil as liquid gold in his epos Odyssey. Its extraordinary features are already known for thousands of years. People used the olive oil mainly in the kitchen but its special effects were also found in the cosmetics and health care. It was often utilized as gas lamp filler - for lighting.

Extra Virgin

Olive oil's beneficial effects are prosperous for our heard, cholesterol, veins, bones, muscles, hair, skin, physical and mental health due to its high content of monounsaturated fat, antioxidants (polyphenols), vitamins (A, D, E, K), and minerals. It is applied internally as well as externally.

High quality is the assumption of the positive effects. It is the extra virgin olive oil that preserves the most beneficial substances thanks to the way of oil extracting by low temperature pressing.

Kitchen Tips

The most common application of the olive oil is the one for cooking. It's mostly suitable as

salad dressing; it's very tasty with tomatoes, basil, garlic and cheese; and it's a part of different sauces. Olive oil can be also used for a quick temperature cooking and roasting but it is also used for baking or frying. However, long temperature treatment destroys many of the beneficial substances.

Homemade flavored oils can be prepared by adding of rosemary, sage or garlic and its soaking at a dark place.

Health Tips

Two spoons of quality oil per day are recommended as a prevention of various diseases. It is used in spa and as massage oil for muscle relief. For tired body massage, one can add 3-5 portions of eucalyptus oil into a warm olive oil.

A bath is helpful for the feet when we add a spoon of olive oil into the water. It is also healing and mitigating for sunburned skin. A mixture of 1 spoon of the oil and 2 spoons of minced cloves relieves a toothache.

Beauty Tips

A combination of internal and external application of the oil is necessary in order to achieve the best results.

The skin becomes very soft when apply olive oil on it.

Try using a wrapping for dry hands and feet - massage with warm olive oil in the evening, put warm socks or cotton gloves on and leave it like that overnight.

Wrapping is also used for hair treatment. Oil is applied on the hair and head skin and is covered with a towel for couple of hours. Olive oil with egg yolk or honey, or oil + egg yolk + lemon are used for a 15 minutes application.

Pets

Olive oil helps also for injured or dry paws, for nicer hair, or one can simply improve the pets digestion by adding of small dose of olive oil's vitamins to the dry food.

Olive oil can be used also as an organic cleaner. Wooden objects such as bowls and boards will get a nicer touch and you can have an universal cleaner for gentle furniture polishing when adding of few lemon or vinegar drops.

Text: pok

Pictures: data base Fotky-foto

Voucher {200 €}

okamžitá zľava 100 € na váš pobyt + zľava 100 € na nasledujúci pobyt

www.pravekupele.sk

Toto je Pravá {kúpeľná klasika}
Užite si ju teraz so zľavou až do 200 €!

Pravá kúpeľná klasika, to je 11 dní plných zdravého oddychu a získavania nezabudnuteľných zážitkov. Využite teraz výnimočne nízku cenu vášho pobytu. Jedine v pravých kúpeľoch získate dve zľavy. Prvých 100 € získate použitím tohto vouchera a druhú zľavu 100 € získate priamo v kúpeľoch na nasledujúci pobyt pre vás alebo vášho blízkeho.

Výnimočný hotel v centre Bratislavy

Extraordinary Hotel in Bratislava Downtown

Bratislavské rožky

chránená receptúra EÚ

★★★★

Ochutnajte pravú Bratislavu

Ako spoznáte bratislavský rožok?

Náplň môže byť len maková alebo orechová a musí tvoriť min. 40% hmotnosti rožka. Rožok s makovou náplňou má tvar podkovičky a s orechovou náplňou tvar písmena „C“. Povrch rožkov musí byť lesklý a mramorovaný.

★ Hotel Danubia Gate Bratislava poskytuje moderné a komfortné ubytovanie v príjemnej priateľskej atmosfére v centre Bratislavy. Hotel je situovaný v bezprostrednej blízkosti historického Starého mesta Bratislavy (iba 5 minút pešej chôdze), mnohých ambasad, ministerstiev, kultúrnych inštitúcií a tiež nákupného centra Eurovea, ktoré sa rozprestiera na brehu Dunaja.

★ Hotel Danubia Gate v centre Bratislavy je najlepšie technicky vybavený hotel v Bratislave. Aj v tomto roku hotel získal ocenenie TRIPADVISOR Traveller's Choice 2014 a zároveň 3. miesto medzi TOP small hotels in Slovakia!

★ Hotel Danube Gate Bratislava is providing modern and comfortable accommodation in a cozy and friendly environment in downtown of Bratislava. It is situated directly in the Historical downtown of Bratislava (only 5 minutes walking distance) where there are several embassies, ministries, cultural institutions and the shopping mall Eurovea which is located at the Danube bench.

★ Hotel Danubia Gate in Bratislava downtown is the best technically equipped hotel in Bratislava. It earned the price TRIPADVISOR Traveler's Choice 2014 and also 3rd ranking in TOP Small Hotels in Slovakia also this year!

Voucher

Kúp si 1x Espresso +
bratislavský rožok alebo
1x bratislavský rožok a
druhý dostanete grätis!

Buy 1x Espresso +
Bratislava bun; or
1x Bratislava bun and
you'll get the second free!

www.danubiagate.com

Kontakt / Contact:

Hotel Danubia Gate ****
Dunajská 26
811 08 Bratislava

+421 917 232 000

hotel@danubiagate.sk

Špeciálna ponuka

Espresso
& bratislavský rožok

3€

Bratislavský rožok
orechový/ makový

1€

Stáročná tradícia

História bratislavských rožkov sa datuje do 17. storočia. Bratislavčania ich radi priekli pri slávnostných príležitostiach. Dnes si pravú chuť tradície môžete vychutnať aj v Hoteli Danubia Gate, kde vám s radosťou príjemné deň touto sladkou domácou pochútkou!

Hotel Danubia Gate****

facebook.com/hoteldanubiagate

Check- inujte sa na Foursquare / na Facebooku & získajte ku káve a rožku aj pohár sviežej limonády ZDARMA!

Mapa letiska Airport map

2. poschodie 2nd floor

Prízemie Ground floor

Exteriér Exterior

Doprava Transport

Legenda Layout

Občerstvenie Gastronomy

Obchody Shops

Služby Services

Batožina Baggage

Letisko Bratislava

je najväčším civilným letiskom Slovenskej republiky. V súčasnosti ponúka spojenie do 60 rôznych destinácií pre viac ako 1,3 milióna cestujúcich ročne. V novom termináli sa pod spoločnou strechou nachádza priletový aj odletový terminál. Interiér je navrhnutý v originálnom štýle charakteristickom pre tento región, ktorého hlavnými prvkami sú osobnosť M. R. Štefánika a letanie za jeho éry. Štylizované prekrytie check-in pultov vo vstupnej hale evokuje krídla lietadla a štruktúra fasády obchodno-reštauračnej zóny za bezpečnostnou kontrolou zase pripomína rebrovú skladbu historických lietadiel.

Myslíme na Vás a na Vaše deti v každom detaile

Naše služby:

- ✘ 24-hodinová info služba,
- ✘ bezplatné a neobmedzené pripojenie na wi-fi,
- ✘ balenie batožiny,
- ✘ asistenčné služby pre imobilných cestujúcich,
- ✘ multifunkčné dobijacie stojany,
- ✘ suveníry, kozmetika, denná tlač,
- ✘ prehľadné a klimatizované priestory,
- ✘ duty free obchody,
- ✘ fajčiarske a nefajčiarske kaviarne,
- ✘ bankomaty, pošta,
- ✘ rýchle občerstvenie,
- ✘ detské kútiky,
- ✘ autopožičovne,
- ✘ biznis salónik,
- ✘ miestnosti pre matky s deťmi vybavené sprchou, toaletou, prebaľovacím pultom a stojanom na ohrev detskej stravy

Leto s Letiskom Bratislava

Alghero (Taliansko)	Hurghada (Egypt)	Monastir (Tunisko)
Atény (Grécko)	Izmir (Turecko)	Moskva – Vnukovo (Rusko)
Antalya (Turecko)	Košice (Slovensko)	Oslo (Nórsko)
Barcelona – Girona (Španielsko)	Liverpool (Veľká Británia)	Palma de Mallorca (Španielsko)
Birmingham (Veľká Británia)	Larnaka (Cyprus)	Paríž – Beauvais (Francúzsko)
Brusel – Charleroi (Belgicko)	Londýn – Luton, Stansted (Veľká Británia)	Praha (Česká republika)
Burgas (Bulharsko)	Malaga (Španielsko)	Rim – Ciampino (Taliansko)
Dublin (Írsko)	Marsa Alam (Egypt)	Rodos (Grécko)
Edinburgh (Veľká Británia)	Miláno – Bergamo, Malpensa (Taliansko)	Tel Aviv (Izrael)
Heraklion (Grécko)		Tirana (Albánsko)
		Trapani (Taliansko)

Inovované poredadlo

avo, manas, oma, rue	výťažok z rastlín	prvosienka (nár.)	mongolský pastier dobytka	súlad (kníž.)	vaďí sa	tropická drevína	obdobie	ulica, po franc.	udrel	pridávať soľ	s ochotou	pre deti starší muž	skaly	dezin-fekčná tinktúra
typ mon-tovaného domu				plaz			Slovan							
meno Rolincovej				súhlas			Ultimate Vibration Object right side							
				vládca										
1														
obraz nahej ženy				kirgizský ľudový epos stena				strom Slovanov znoj				film. mimo-zemšťan babka, po nem.		
staroegypt. boh Sínka			nádoba zhon				cicavce z pralesa	meno Štefana predložka			tamí			
	lič	duté teleso nerobi závery					zn. ústnej vody patriaci Stanovi			oznam	osudné znamenie rataj			
postava z tele-novely					povrchová baňa	televízny príspevok ženské meno				výr nepovedz pravdu			zle (hovor.)	ruský veľmož
smola (hovor.)				pohyby vzduchom privlastň. zámeno				Ministerstvo kultúry	nechaj pri stene Chaplinova manželka				značka olova voňavé korenie	
MPZ Islandu			domáce ž. meno ozn. maď. železníc				namočená túz					staršia zn. korenia ženské meno		
1														
oznámiš úradom					žni			navigation (skr.)				nášľapná výbušnina		
rytmický moderný tanec					platidlo v Macau			japonská lovkýňa perforoedik				meno psa		

Slovenský zväz hádankárov a krížovkárov, szhk@szhk.sk

Autorka: D. Kominová

Klasické sudoku

2									5
	6		4		7		8		
		1	5		9	6			
	9	4	8		1	7	6		
	5	2	3		6	9	4		
		8	7		5	1			
	4		2		8		9		
9									8

SZHaK

Autorka: B. Lehotská

Klasické sudoku

2			1		5				9
8				3					5
	4			8				7	
									1
			6				5		
		3			5				8
	4			8	6	3			7
	2								9
		8		1	6				

SZHaK

Autor: J. Farkaš

Správne znenie tajničky v krížovke pošlite do 31. 8. 2014 na adresu redakcie AB PRINT, s.r.o., Dukelská štvrť 948/11, 018 41 Dubnica nad Váhom alebo na e-mail: redakcia@abprint.sk (uvedte predmet v e-maile TAJNICKA) a troch z Vás odmeníme peknou knihou, ktorú venuje kníhkupectvo Panta Rhei.

Nájdi 10 rozdielov
Find 10 differences

AWARDS

STRONG ORIGINAL FROM THE HEART OF THE TATRA MOUNTAINS

NA MEDZINÁRODNOM LETISKU M. R. ŠTEFÁNIKA V BRATISLAVE NÁJDETE PRODUKTY TATRATEA V NASLEDOVNÝCH DUTY FREE SHOPCH:

www.karloff.sk

Unikátny mix amerického charakteru a európskej jazdnej dynamiky. Nová generácia vozidiel Cadillac je inovatívnou kombináciou pokročilej technológie, bezmedzného luxusu a osobitého designu, spĺňajúca tie najvyššie štandardy.

Zoznámte sa s vozidlami Cadillac.

Cadillac.

todos[®]

TODOS Exclusive s.r.o., M. Sch. Trnavského 14, Bratislava, www.todos.sk